

สัมพันธ์ภาพมีอยู่ (ไม่) จริง
Relation does (not) exist.

วาสนา ขำขันมะลิ

ศิลปินพจน์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปบัณฑิต

สาขาวิชาศิลปะภาพพิมพ์ ภาควิชาวิจิตรศิลป์

วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ปีการศึกษา 2563

สัมพันธภาพมีอยู่(ไม่)จริง

วาสนา ขำขันมะลิ

ศิลปนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปบัณฑิต
สาขาวิชาศิลปะภาพพิมพ์ ภาควิชาวิจิตรศิลป์
วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
ปีการศึกษา 2563

Relation does (not) exist.

Wasana khakhanmali

The Art Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement
For Bachelor Degree of Fine Arts Major in Graphic Arts
Department of Fine Arts POH-CHANG ACADEMY OF ARTS
Rajamangala University of Technology Rattanakosin

2020

วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ อนุมัติให้ศิลปินพันธ์

เรื่อง สัมพันธภาพมีอยู่(ไม่)จริง

เสนอโดย นางสาววาสนา ขำขันมะลิ

รหัสนักศึกษา 4601070841108

เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีศิลปบัณฑิต สาขาวิชาศิลปะภาพพิมพ์

ผู้ควบคุมศิลปินพันธ์

อาจารย์รัตนา สุจริต

คณะกรรมการสอบศิลปินพันธ์

.....ประธานกรรมการ .....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์พัลลภ ว่างบอน) (อาจารย์วรพงษ์ อรุณเรือง)

.....กรรมการ .....กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์เจนวิทย์ ชูทอง) (อาจารย์สุรัชย์ อุดมมัน)

.....กรรมการ .....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลลดา ชาญประสพผล) (อาจารย์ทัสนะ ก้อนดี)

.....กรรมการ .....กรรมการ
(อาจารย์สุรางคณา ผิวมันกิจ) (อาจารย์รัตนา สุจริต)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์บรรลุ วิริยาภรณ์ประภาส)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเพาะช่าง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หัวข้อเรื่อง	สัมพันธ์ภาพเมื่ออยู่(ไม่)จริง
นักศึกษา	นางสาววาสนา ชำขันมะลิ
รหัสนักศึกษา	4601070841108
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์รัตนา สุจริต
หลักสูตร	ศิลปบัณฑิต สาขาวิชาศิลปะภาพพิมพ์ ภาควิชาวิจิตรศิลป์ วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
ปีการศึกษา	2563

บทคัดย่อ

ครอบครัวมีอิทธิพลที่สุดต่อชีวิตของมนุษย์ แต่ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงในสังคมมีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตมากขึ้น การงาน ภาระที่ต้องรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น ทำให้ทุกคนต่างเร่งรีบ แสวงหาความสะดวกสบาย ความเป็นอยู่ที่ดีให้กับชีวิต จนลืมนึกถึงคนในครอบครัว จึงเป็นสาเหตุในการทอดทิ้งคนในครอบครัวโดยที่ไม่ได้ตั้งใจ โดยเรื่องราวและความรู้สึกเหล่านี้ก่อให้เกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะภาพพิมพ์ ข้าพเจ้าได้ย้อนกลับมามองตนเองในอดีต ในสิ่งที่ข้าพเจ้ารู้สึก การโหยหาความรัก ความอบอุ่น การอบรมสั่งสอน รวมถึงการทำกิจกรรมร่วมกันกับคนในครอบครัว ข้าพเจ้ามองเห็นความสำคัญในแง่มุมมอง ความสัมพันธ์ ความผูกพัน ความรัก ความห่วงใย จึงนำเสนอมุมมองที่สื่อสะท้อนออกถึงเรื่องราวของความเจ็บปวด ซึ่งเกิดจากความรู้สึกของการสูญเสียความรักจากครอบครัว โดยแปรเปลี่ยนความรู้สึกด้านลบให้เป็นพลังในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ เพื่อเป็นแรงบันดาลใจให้ตนเองและผู้อื่น มีจิตใจที่เข้มแข็งยกระดับจิตใจให้แข็งแกร่งและมั่นคง ในการดำเนินชีวิต

Title   Relation does (not) exist.
Name   Miss.Wasana khakhanmali
Student ID   4601070841108
Advisers   Miss.Rattana Sudjarit
Degree   Bachelor Degree of Fine Arts Major in Graphic Arts
                          Department of Fine Arts POH-CHANG ACADEMY OF ARTS
                          Rajamangala University of Technology Rattanakosin
Year   2020

Abstract

Family institute has greatest influence on human life. But nowadays, changes in society affected on livelihood, work and burden of responsibility which causing everyone hastiness, seek for comfort and well-being life. It makes people forgetting about there family and turn into the reason for accidental abandonment child in family. By these stories and feelings it inspired the creation of printmaking art work. I have looked back through myself in the past though about what I felt longing for love, warmth and guidance include doing activities together with family. I see the importance in terms of relationships, love, and care. Present viewpoint of the pain story which caused by lacking of family love by transforming negative feelings into a power to create the works of art to inspire myself and others, raise the mind to be strong and stable in life.

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณบิดา มารดา ที่คอยเลี้ยงดู อบรมสั่งสอนในการดำรงชีวิต ที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนส่งเสริมตลอดการศึกษา และให้กำลังใจเสมอมา ศิลปินพณธฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ตาม เป้าหมายเพราะพวกท่านทั้งสิ้น ขอขอบพระคุณคณะอาจารย์ทุกท่าน ในสาขาวิชาศิลปะภาพพิมพ์ ที่ ให้ความรู้ และคำปรึกษาที่ดี และได้มอบประสบการณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะอันเป็น ประโยชน์ต่อตัวข้าพเจ้าในอนาคต ขอขอบคุณอาจารย์ที่ปรึกษาศิลปินพณธ อาจารย์รัตนา สุจริต ที่ คอยช่วยเหลือให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางในการสร้างสรรค์ศิลปินพณธให้กับข้าพเจ้าอย่างใกล้ชิด และสุดท้ายขอขอบคุณเพื่อนๆ และพี่น้องสาขาวิชาศิลปะภาพพิมพ์ที่คอยช่วยเหลือด้วยดีเสมอมา

วาสนา ชำชั้นมะลิ

คำนำ

เอกสารฉบับนี้เป็นเอกสารประกอบศิลปนิพนธ์ ซึ่งเป็นผลงานศิลปนิพนธ์ตามหลักสูตรศิลปบัณฑิต สาขาวิชาศิลปะภาพพิมพ์ ภาควิชาจิตรศิลป์ วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ภายใต้หัวข้อ “สัมพันธ์ภาพมีอยู่(ไม่)จริง” เนื้อหาในการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์นี้ ประกอบไปด้วย การเรียบเรียงที่มาแห่งแนวความคิด รูปแบบและเทคนิคกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน รวมถึงการอธิบายอย่างละเอียดถึงขั้นตอนกระบวนการทำงานอย่างชัดเจน ตลอดจนสรุปผลโดยวัตถุประสงค์กระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารศิลปนิพนธ์ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจศึกษาข้อมูลกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้า เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานในอนาคต

วาสนา ขำขันมะลิ

สารบัญ

	หน้า
ปกในภาษาไทย	ก
ปกในภาษาอังกฤษ	ข
หน้าอนุมัติ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
คำนำ	ช
สารบัญ	ซ
สารบัญ (ต่อ)	ฌ
สารบัญภาพประกอบ	ญ
สารบัญภาพประกอบ (ต่อ)	
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของเรื่องที่ศึกษา	1
จุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์	2
ขอบเขตแห่งการสร้างสรรค์	2
บทที่ 2 พื้นฐานความคิด และอิทธิพลในการสร้างสรรค์งาน	3
ที่มาของแนวความคิดและแรงบันดาลใจ	3
อิทธิพลจากครอบครัว	4
อิทธิพลจากผลงานศิลปกรรม	6
บทที่ 3 กระบวนการสร้างสรรค์ เทคนิค วิธีการ และขั้นตอนการทำงาน	9
การกำหนดรูปแบบและวิธีการสร้างสรรค์	9
แหล่งข้อมูลการสร้างสรรค์ และการหาข้อมูลสำหรับการสร้างสรรค์	10
ขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์ เทคนิคภาพพิมพ์ร่องลึก	11
วัสดุอุปกรณ์สร้างสรรค์ผลงาน ภาพพิมพ์ร่องลึก	11
ภาพอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานภาพพิมพ์ร่องลึก	13
ขั้นตอนการสร้างภาพร่างต้นแบบ (Sketch)	18
ภาพร่างผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์ (Sketch Terminal Project)	19
ภาพร่างผลงานศิลปนิพนธ์ (Sketch Thesis Project)	24

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
องค์ประกอบในการสร้างสรรค์	27
วิธีและขั้นตอนในกาสร้างสรรค์ผลงาน	34
ขั้นตอนการเตรียมแม่พิมพ์สังกะสี	34
ขั้นตอนการสร้างแม่พิมพ์	35
ขั้นตอนการสร้างพื้นผิว	37
ขั้นตอนการผสมน้ำกรดไนตริกหรือดินประสิว	33
ขั้นตอนการสร้างค่าน้ำหนัก เทคนิคการโรยผงเลือดมังกร (Aquatint)	38
ขั้นตอนการสร้างค่าน้ำหนัก	40
ขั้นตอนการทำชั้นกระดาษสำหรับพิมพ์ผลงาน	43
ขั้นตอนการพิมพ์ผลงาน	44
บทที่ 4 การวิเคราะห์และพัฒนาผลงาน	48
การวิเคราะห์และพัฒนาผลงาน	48
การสร้างสรรค์ผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์ (Terminal project) (ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2563)	49
การสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ (Thesis project) (ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563)	55
บทที่ 5 บทสรุป	59
บรรณานุกรม	60
ภาคผนวก	61
ประวัติผู้เขียน	67

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
1	ภาพสถิติการอยู่กับปู่ตายาย	4
2	ภาพวัยเด็ก 1	5
3	ภาพวัยเด็ก 2	5
4	ภาพผลงานของ วนาภรณ์ เตียมังกรพันธ์	6
5	ภาพผลงานของ ธง อุดมผล	7
6	ภาพผลงานของ วรณัฐชัย กำจარი	8
7	ภาพการรวบรวมข้อมูล	10
8	ภาพอุปกรณ์ในการสร้างแม่พิมพ์	13
9	ภาพอุปกรณ์ในการสร้างแม่พิมพ์ด้วยเคมี	13
10	ภาพอุปกรณ์ในการสร้างค่าน้ำหนัก	14
11	ภาพอุปกรณ์ในการล้างแม่พิมพ์	15
12	ภาพอุปกรณ์สำหรับการพิมพ์ผลงาน 1	16
13	ภาพอุปกรณ์สำหรับการพิมพ์ผลงาน 2	17
14	ภาพขั้นตอนการสร้างภาพร่างต้นแบบ (Sketch)	18
15	ภาพร่างผลงานระยะก่อนศิลปินิพนธ์ หมายเลข 1	19
16	ภาพร่างผลงานระยะก่อนศิลปินิพนธ์ หมายเลข 2	20
17	ภาพร่างผลงานระยะก่อนศิลปินิพนธ์ หมายเลข 3	21
18	ภาพร่างผลงานระยะก่อนศิลปินิพนธ์ หมายเลข 4	22
19	ภาพร่างผลงานระยะก่อนศิลปินิพนธ์ หมายเลข 5	23
20	ภาพร่างผลงานศิลปินิพนธ์หมายเลข 1	24
21	ภาพร่างผลงานศิลปินิพนธ์ หมายเลข 2	25
22	ภาพร่างผลงานศิลปินิพนธ์ หมายเลข 3	26
23	ภาพแสดงทัศนธาตุจุด (Point)	27
24	ภาพแสดงทัศนธาตุเส้น (Line)	28
25	ภาพแสดงทัศนธาตุน้ำหนักของแสงเงา (Light and Shadow)	29
26	ภาพแสดงทัศนธาตุรูปทรง (Form)	30

สารบัญภาพประกอบ(ต่อ)

ภาพที่		หน้า
27	ภาพแสดงทัศนธาตุพื้นที่ว่าง (Space)	31
28	ภาพแสดงทัศนธาตุพื้นผิว (Texture)	32
29	ภาพแสดงทัศนธาตุสีและบรรยากาศ (Color and Atmosphere)	33
30	ภาพขั้นตอนการสร้างแม่พิมพ์	34
31	ภาพขั้นตอนการคัดลอกสายเส้นจากภาพร่างต้นแบบ (Sketch)	35
32	ภาพขั้นตอนการผสมน้ำกรดไนตริก	36
33	ภาพขั้นตอนการทำพื้นผิว	37
34	ภาพขั้นตอนการเตรียมผงเลือดมังกร	38
35	ภาพขั้นตอนการทำเทคนิคอะควาทินท์ (Aquatint)	39
36	ภาพแสดงขั้นตอนการสร้างค่าน้ำหนักด้วยดินสอไข	40
37	ภาพแสดงค่าน้ำหนักเทคนิคอะควาทินท์ (Aquatint)	41
38	ภาพขั้นตอนการเตรียมแม่พิมพ์	42
39	ภาพขั้นตอนการทำขึ้นกระดาษ	43
40	ภาพขั้นตอนการอุดหมึกพิมพ์	45
41	ภาพขั้นตอนการพิมพ์ด้วยแท่นพิมพ์โลหะ	46
42	ภาพผลงานสมบูรณ์ ผลงานชื่อ (Relation does (not) exist no. 2)	47
43	ผลงานระยะก่อนศิลปินิพนธ์ หมายเลข 1	50
44	ผลงานระยะก่อนศิลปินิพนธ์ หมายเลข 2	51
45	ผลงานระยะก่อนศิลปินิพนธ์ หมายเลข 3	52
46	ผลงานระยะก่อนศิลปินิพนธ์ หมายเลข 4	53
47	ผลงานระยะก่อนศิลปินิพนธ์ หมายเลข 5	54
48	ภาพผลงานศิลปินิพนธ์ หมายเลข 1	56
49	ภาพผลงานศิลปินิพนธ์ หมายเลข 2	57
50	ภาพผลงานศิลปินิพนธ์ หมายเลข 3	58
51	ภาพโปสเตอร์นิทรรศการศิลปินิพนธ์	62
52	ภาพหน้าปกสูจิบัตร	63

53	ภาพบรรยากาศการแสดงผลงานศิลปนิพนธ์ 1	63
54	ภาพบรรยากาศการแสดงผลงานศิลปนิพนธ์ 2	64
55	ภาพบรรยากาศการแสดงผลงานศิลปนิพนธ์ 3	64
56	ภาพบรรยากาศการแสดงผลงานศิลปนิพนธ์ 4	65
57	ภาพบรรยากาศการแสดงผลงานศิลปนิพนธ์ 5	65
58	ภาพบรรยากาศการแสดงผลงานศิลปนิพนธ์ 6	66

บทที่ 1

บทนำ

ครอบครัวเป็นสถาบันแห่งแรกของทุกคน มีหน้าที่หล่อหลอมและขัดเกลาด้วยการอบรมเลี้ยงดู ให้ความรัก ความอบอุ่น พร้อมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ครอบครัวจึงเป็นบ่อเกิดแรกของความรัก ซึ่งเป็นอารมณ์อย่างหนึ่งต่อบุคคลหรือสิ่งของ ความรักของเด็กนั้นเป็นไปตามธรรมชาติ เกิดจากสถานการณ์และการเรียนรู้ อาทิ จากสิ่งของ “ตุ๊กตา” เป็นต้น รวมถึงการแสดงความรักจะมีการพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ ต่อบุคคลและทั้งหมดนี้ล้วนเป็นพื้นฐานหลักในการพัฒนาสุขภาพร่างกาย และสุขภาพจิตใจที่ดีสำหรับเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรักจากคนในครอบครัว แต่ในสังคมปัจจุบันมีเด็กจำนวนมากที่ยังขาดความรัก บางครอบครัวต้องเผชิญปัญหาความไม่เป็นธรรมในสังคม ภาวะเศรษฐกิจ ปัญหาการเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้ ก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ในครอบครัวที่แตกต่างกันออกไป ปัญหาการหย่าร้างหรือความไม่พร้อมของพ่อแม่ การผลัดพรากจากคนในครอบครัว ทำให้ปัญหาเหล่านั้น ส่งผลกระทบต่อมาสู่เด็กโดยตรง เด็กจึงมีสุขภาพจิตใจที่โดดเดี่ยว ค่อย ๆ พอกพูนขึ้น เกิดการเปรียบเทียบกันขึ้นในสังคม และการได้รับความรักที่ไม่เพียงพอ ทำให้เกิดความกลัวและไม่ปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อมภายนอก กลัวความมืด กลัวฝันร้าย และสิ่งแปลกใหม่ที่ต้องเผชิญหรือไม่คาดฝัน ปัญหาเหล่านี้ถือเป็นความรู้สึกที่ซ้ำเจ้าเผชิญในวัยเด็ก การโหยหาความรัก ความอบอุ่นจากพ่อแม่ ที่เกิดจากความเหงาของตนเอง การเป็นอยู่ที่ห่างไกลกัน การเปรียบเทียบจากสถานการณ์ บุคคล และครอบครัวอื่นทั้งสิ้น

ความเป็นมาและความสำคัญของเรื่องที่ศึกษา

ความรัก ความผูกพัน ความอบอุ่นจากสถาบันครอบครัวถือเป็นปัจจัยสำคัญ มีความลึกซึ้ง และละเอียดอ่อนเป็นอย่างยิ่ง ครอบครัวมีอิทธิพลที่สุดต่อชีวิตของมนุษย์ แต่ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงในสังคมมีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตมากขึ้น การงาน ภาระที่ต้องรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น ทำให้ทุกคนต่างเร่งรีบ แสวงหาความสะดวกสบาย ความเป็นอยู่ที่ดีให้กับชีวิต จึงเป็นสาเหตุในการทอดทิ้งคนในครอบครัวโดยที่ไม่ได้ตั้งใจ โดยเรื่องราวและความรู้สึกเหล่านี้ก่อให้เกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะภาพพิมพ์ หัวข้อ “สัมพันธ์ภาพ มีอยู่(ไม่)จริง” ข้าพเจ้าได้ย้อนกลับมามองตนเองในอดีต ในสิ่งที่ข้าพเจ้ารู้สึก การโหยหาความรัก ความอบอุ่น การอบรมสั่งสอน รวมถึงการทำกิจกรรมร่วมกันกับคนในครอบครัว เช่น การรับประทานอาหารร่วมกัน การไปเที่ยวในสถานที่ต่าง ๆ ร่วมกัน รวมถึงกิจกรรมทุกอย่างที่สามารถทำร่วมกันในครอบครัวได้ เพราะเด็กในวันนี้คืออนาคตข้างหน้า หากเด็กได้รับความรัก ความอบอุ่น การดูแลส่งเสริมเลี้ยงดูที่ดีจากครอบครัวและสังคม ก็จะกลายเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพที่ดีในอนาคต เพราะเด็กที่ถูกทอดทิ้ง ไม่ใช่ทุกคนที่จะประสบความสำเร็จ หรือมีสุขภาพชีวิตที่ดีได้ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีภายในครอบครัวและเป็นครอบครัวที่มีคุณภาพ จะสามารถลดปัญหาการถูกทอดทิ้งให้ลดน้อยลงได้

จุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์

1. เพื่อนำเสนอปัญหา เรื่องราวในวัยเด็ก เหตุการณ์ที่กระทบกับความรู้สึก เพื่อสะท้อนภาพของปัญหาต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง ทำให้ต้องปรับตัว สิ่งเหล่านี้ที่เกิดขึ้นภายในครอบครัว ที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตในด้านโครงสร้างของครอบครัว สิ่งปรากฏขึ้นนำมาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน ในเชิงความรู้สึกที่ถูกทอดทิ้ง ความห่างเหิน ความโหยหา ภายใต้ศิลปินพจน์ “สัมพันธ์ภาพ มีอยู่(ไม่)จริง”

2. การสร้างสรรค์ที่มุ่งนำเสนอแนวความคิด ความรู้สึกที่เกิดจากกระบวนการรับรู้จากประสบการณ์ตรงของตนเอง เรื่องราวที่สร้างรอยร้าว และความสัมพันธ์ของครอบครัวได้เปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิง เนื้อหาเรื่องราวเหล่านี้ จะเป็นสื่อในการสร้างและปลูกจิตสำนึก พิจารณาตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากรอยร้าวเพียงเล็กน้อย นานผ่านไปรอยร้าวกลายเป็นรอยแตก เมื่อรู้ก็สายไปเสียแล้ว

3. เพื่อนำเสนอผลงานการสร้างสรรค์ อันเป็นสุนทรียภาพทางทัศนศิลป์ ด้วยการใช้กลวิธีและกระบวนการทางเทคนิค เพื่อสื่อความหมายโดยมีนัยยะผ่านวัตถุที่สื่อแสดงความหมายแทนความรู้สึกที่มีต่อครอบครัว ด้วยกระบวนการภาพพิมพ์โลหะร่องลึก (Etching) ในลักษณะผลงานแบบ 2 มิติ

ขอบเขตแห่งการสร้างสรรค์

ขอบเขตด้านเนื้อหา นำเสนอเรื่องราวที่สะท้อนความรู้สึก การถูกทอดทิ้งจากผู้เป็นพ่อและแม่ ด้วยเหตุเพราะความจำเป็นจากสภาวะเลี้ยงดู แสดงออกถึงการโหยหาความรัก ความอบอุ่น ที่เกิดขึ้นในอดีต ผ่านเหตุการณ์ ความรู้สึก และการมองย้อนกลับไปในอดีต รวมถึงการมองและสังเกตบุคคลรอบข้างที่ได้รับผลกระทบจากความเปลี่ยนแปลงของบทบาทสมาชิกในครอบครัว

ขอบเขตด้านรูปแบบ รูปแบบในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยใช้สิ่งของที่ไม่มีชีวิต แทนตัวข้าพเจ้าที่ถูกกระทำผ่านรูปแบบงาน 2 มิติ โดยการใช้ “ตุ๊กตาหมี” บอกเล่าเรื่องราว เหตุการณ์ที่ข้าพเจ้าพบเจอและรู้สึกในอดีต ถ่ายทอดลักษณะท่าทางเสมือนตุ๊กตาหมีนั้นมีชีวิต มีความรู้สึกนึกคิดเสมือนมนุษย์ สะท้อนเรื่องราวความเป็นจริง โดยผ่านการจัดองค์ประกอบศิลปะ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน

ขอบเขตด้านเทคนิค สร้างสรรค์ผลงานผ่านกระบวนการภาพพิมพ์ร่องลึก (Intaglio Printing Process) เทคนิคภาพพิมพ์โลหะ (Etching) เกิดจากวิธีการสร้างแม่พิมพ์โลหะ ด้วยเทคนิคฮาร์ดกราวด์ (Hard Ground), เทคนิคอะควาทินท์ (Aquatint) และลักษณะของน้ำหนึกที่เกิดจากการเขียนด้วยดินสอไขลงบนผิวของแม่พิมพ์ด้วยค่าน้ำหนึกอ่อน – แก่ โดยกระบวนการทางเคมี สร้างค่าน้ำหนึกจากการกัดกรดด้วยน้ำกรดไนตริก (Nitric acid)

บทที่ 2

พื้นฐานความคิด และอิทธิพลในการสร้างสรรค์งาน

ที่มาของแนวความคิดและแรงบันดาลใจ

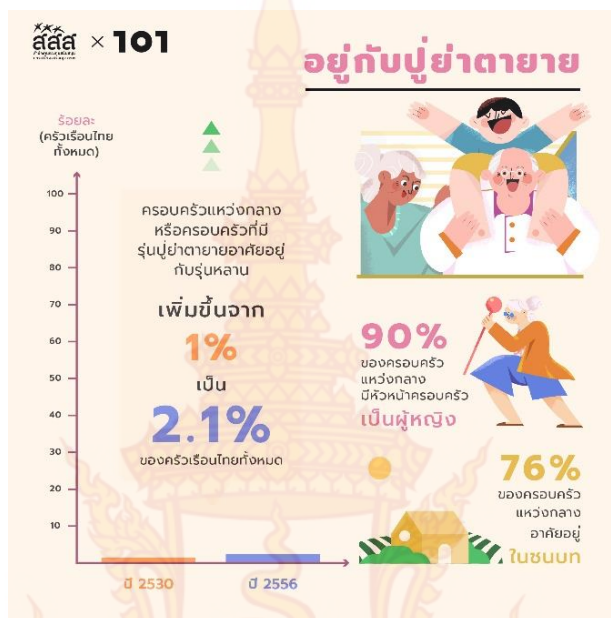
ข้าพเจ้าได้รับแรงบันดาลใจจากวิธีการดำเนินชีวิต ที่เกิดและเติบโตที่จังหวัดมหาสารคาม ชีวิตในวัยเด็ก ภาวะที่ห่างไกลจากพ่อและแม่ ต้องอยู่อาศัยกับปู่และย่า ซึ่งมีปู่กับย่าเป็นผู้เลี้ยงดู เนื่องจากด้วยพ่อแม่เป็นเสาหลักของครอบครัว ต้องทำงานส่งเสียตัวข้าพเจ้าและพี่ชาย รวมถึงญาติพี่น้องในครอบครัวทุกคน ด้วยภาระหน้าที่เหล่านี้ที่พ่อแม่ต้องแบกรับไว้ ประเด็นเหล่านี้ทำให้ส่งผลกระทบต่อจิตใจสืบเนื่องมาเป็นความกดดัน เพื่อหลีกเลี่ยงความเครียดเหล่านี้ จึงสร้างภาพในจินตนาการขึ้นมา เพื่อผ่อนคลาย อารมณ์และจิตใจ รวมถึงการสร้างเพื่อนในจินตนาการขึ้นมาในช่วงเวลาที่ข้าพเจ้าคิดถึงพ่อและแม่ และการคิดถึงนั้นลดทอนความสุข ความสนุกสนาน ที่มีในวัยเด็ก และเริ่มเลือนลางกลายเป็นความเศร้า ความเครียดเหล่านี้ถูกสะสมมากขึ้นเรื่อยๆ ถือเป็นความบกพร่องที่มีผลกระทบต่อคุณค่าทางผลลัพธ์สำหรับข้าพเจ้า แต่ในมุมหนึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดจินตนาการและเป็นแรงขับเคลื่อนศิลปะนิพนธ์ชุดนี้ จนเกิดเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน

ทั้งหมดทั้งมวลกระบวนการสร้างสรรค์ อันเป็นสัมฤทธิ์ผลของการสร้างสรรค์สุนทรียภาพทางทัศนศิลป์ให้สมบูรณ์ได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยแหล่งอ้างอิงข้อมูล ประกอบในการประมวลผล โดยมีอิทธิพลจากครอบครัว ที่มีผลต่อแนวความคิดโดยตรงและการศึกษาค้นคว้าข้อมูลในการสร้างสรรค์ทาง เนื้อหา รูปแบบ และเทคนิค วิธีการ ดังนี้

อิทธิพลจากครอบครัว

ครอบครัวเป็นสถาบันที่เล็กที่สุด เป็นบ่อเกิดแรกของความรู้ ความรัก ความอบอุ่น เสริมสร้างประสบการณ์ให้พร้อมต่อการต่อสู้ และการดำรงชีวิตในสังคมได้การเป็นอยู่อาศัยในครอบครัวปัจจุบัน

ภาพที่ 1 : ภาพสถิติการอยู่กับปู่ย่าตายาย

ที่มา: the101.world, เปิดบ้านครอบครัวไทยยุคใหม่, เข้าถึงเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2563, เข้าถึงได้จาก <https://www.the101.world/thai-families-diversity-statistic>

จากปี 2530-2556 ครอบครัวแห่วงกลาง หรือครอบครัวที่มีรุ่นปู่ย่าตายายอาศัยอยู่กับรุ่นหลาน มีแนวโน้มจำนวนขึ้นเพิ่มขึ้น โดยเพิ่มจาก 1% เป็น 2.1% ของจำนวนครัวเรือนไทยทั้งหมดหรือ 1 เท่าตัว โดย 90% ของครอบครัวแห่วงกลางมีหัวหน้าครอบครัวเป็นผู้หญิงและ 76% ของครอบครัวแห่วงกลางอาศัยอยู่ในชนบท

ที่มา: “รายงานสถานการณ์ประชากรไทย พ.ศ. 2558 โฉมหน้าครอบครัวไทย ยุคเกิดน้อย อายุยืน” โดย กองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ¹

¹สำนักวิชาการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, เด็กถูกทอดทิ้งปัญหาที่สังคมต้องเยียวยา, “บทความวิชาการ”, เข้าถึงเมื่อ 23 สิงหาคม 2563, เข้าถึงได้จาก <https://library2.parliament.go.th>

ภาพที่ 2 : ภาพวัยเด็ก 1
ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

ภาพที่ 3 : ภาพวัยเด็ก 2
ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

ในช่วงวัยเด็กของข้าพเจ้าอาศัยอยู่กับปู่ย่า และบรรดาพี่ป้าน้าอา ที่ช่วยดูแลลูกหลานทุกคน ดูแลอาหารการกิน และการดำรงชีวิตของข้าพเจ้าทั้งหมด แทนพ่อแม่ที่ไม่สามารถมาคอยดูแลได้ทุกอย่าง เนื่องโดยการทำงาน ภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบทุกคนภายในครอบครัว ด้วยระยะทางที่ห่างไกล การเดินทางที่ยากลำบาก

อิทธิพลจากผลงานศิลปกรรม

วนาภรณ์ เตียมังกรพันธุ์ เกิดเมื่อ พ.ศ. 2533 ได้เข้าศึกษาศิลปะที่มหาวิทยาลัยศิลปากร คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ จากเกียรติประวัติที่ได้รับ รางวัลรองชนะเลิศการแข่งขันวาดภาพลายเส้นของศูนย์พัฒนาคุณภาพ วิชาศิลปะและวัฒนธรรม เขต4 กรุงเทพฯ รางวัลวาดภาพและเรียงความ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและนานาชาติ “100% Pure Newzeland” ข้าพเจ้าได้รับอิทธิพลจากศิลปินในเรื่องสภาวะธรรมชาติ ที่เกิดจากความทรงจำ ประสบการณ์ในชีวิต ที่มาจากความทรงจำ ประสบการณ์ในชีวิต ความทุกข์ ความรู้สึกเหงา สภาวะในจิตใจและอารมณ์ ความนิ่ง ความสงบของรูปลักษณ์ รูปทรง องค์ประกอบโดยรวม การแสดงออกด้านอารมณ์ของผลงานที่ทำให้ความรู้สึกโดดเดี่ยว และเหงาที่ต้องอยู่ท่ามกลางความเหงาเพียงคนเดียว ข้าพเจ้านำแรงบันดาลใจด้านแนวความคิด จากศิลปินมาพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบเฉพาะตนและผสมจินตนาการ ความรู้สึก อารมณ์ โดยการแสดงออกผ่านผลงานศิลปะของข้าพเจ้า

ภาพที่ 4 : ภาพผลงานของ วนาภรณ์ เตียมังกรพันธุ์

ชื่อผลงาน : เหนื่อยล้า

เทคนิค : สีน้ำมันบนผ้าใบ

ขนาด : 130 x 170 cm.

ที่มา:/นิทรรศการ “เรื่องเล่าของอารมณ์ : The Tale of Moods”, เข้าถึงเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2563, เข้าถึงได้จาก <http://exhibition.contestwar.com>

²ปภาดา ศิริสุวรรณและวนาภรณ์ เตียมังกรพันธุ์, นิทรรศการ “เรื่องเล่าของอารมณ์ : The Tale of Moods”, เข้าถึงเมื่อ 23 สิงหาคม 2563, เข้าถึงได้จาก <http://exhibition.contestwar.com>

ธง อุดมผล เกิดเมื่อ พ.ศ. 2515 ได้เข้ารับการศึกษาศิลปะจาก มหาวิทยาลัยศิลปากร ศิลปะมหาบัณฑิต (จิตรกรรม) และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (ทัศนศิลป์) และได้รับการแสดงผลงานมากมาย รวมถึงเมื่อ พ.ศ. 2540 ได้รับรางวัลดีเด่น(ประชาชนทั่วไป) ศิลปกรรม ปตท. ครั้งที่ 12 พ.ศ.2541 ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดศิลปกรรมยอดเยี่ยมแห่งประเทศไทย โดยกลุ่มบริษัทฟิลลิปมอร์ริส จำกัด³ ข้าพเจ้าได้รับอิทธิพลจากศิลปินในเรื่องกระบวนการคิดหาสัญลักษณ์ของสถานะที่เกิดขึ้นในจิตใจของผู้ถูกรักษา โดยศิลปินใช้สุนัขเป็นตัวแทนสัญลักษณ์ของผู้ถูกรักษา การถูกทอดทิ้ง การเห็นสุนัขนอนข้างถนน ขดตัว อย่างหนาวสั่น ซึ่งมันแสดงออกถึงความโดดเดี่ยว และทรมานของจิตใจ การถูกรังแกจากมนุษย์ สุนัขนับเป็นสัญลักษณ์ของมิตรภาพ ความซื่อสัตย์ และความจงรักภักดี เสมอไม่เคยเปลี่ยนแปลงจึงเป็นเพื่อนที่แสนดีของมนุษย์ ไฉนยังเห็นภาพการถูกทอดทิ้ง จนกลายเป็นปัญหาของสังคม

ภาพที่ 5 : ภาพผลงานของ ธง อุดมผล

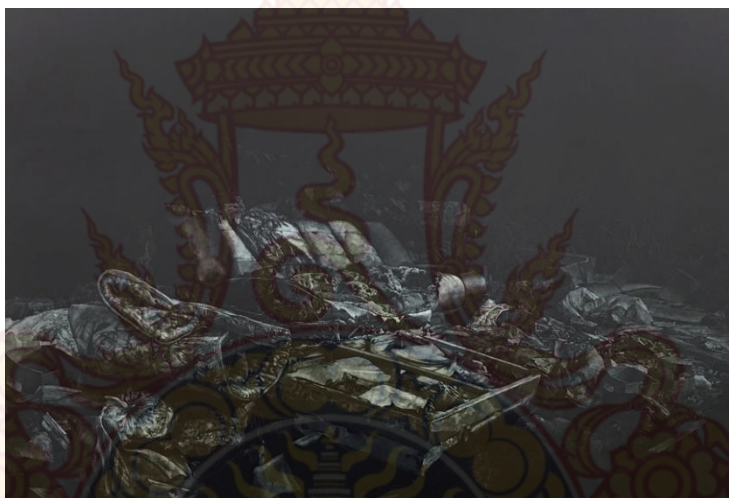
ชื่อผลงาน : เสียงเห่าหอน สะท้อนสังคม

เทคนิค : จิตรกรรมสีน้ำมัน, เทคนิคผสม, จัดวาง

ที่มา: /Contestwar. นิทรรศการ“เสียงเห่าหอน สะท้อนสังคม”[ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก
<http://exhibition.contestwar.com> (เข้าถึงเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2563)

³Contestwa, นิทรรศการ “เสียงเห่าหอน สะท้อนสังคม”, เข้าถึงเมื่อ 23 สิงหาคม 2563, เข้าถึงได้จาก
<http://exhibition.contestwar.com>

วรนัฐชัย กัจจारी เกิดเมื่อ 3 มิถุนายน พ.ศ. 2532 ได้เข้าศึกษาที่ คณะจิตรกรรมประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร กรุงเทพฯ พ.ศ. 2557 ได้รับรางวัลชมเชย งานประกวดภาพวาด จิตรกรรมและภาพพิมพ์ โดยสถาบันมะเร็งแห่งชาติ กรุงเทพฯ พ.ศ. 2561 รางวัลยอดเยี่ยมอันดับ 2, 3rd Macao Printmaking Triennial 2017 มาเก๊าประเทศจีน และรางวัลยอดเยี่ยมอันดับ หนึ่ง Print Award Carmen Arozena 2017 ประเทศสเปน⁴ วรนัฐชัย กัจจारी เลือกใช้ในการ สร้างสรรค์ผลงานเหล่านี้เป็นวัตถุที่ฝังลึกอยู่ในชีวิตและจิตใจของเรา ประสบการณ์ที่ยากที่จะลืมเลือน สำหรับการสูญเสียความรัก ประสบการณ์ที่รู้สึกเป็นทุกข์ ความเจ็บปวดที่เกิดขึ้นจากการขาดความรัก ความอบอุ่นที่เคยได้รับจากครอบครัว มาเป็นสาระสำคัญในการแสดงออก โดยใช้พื้นที่ของกองขยะ และซากวัตถุสิ่งของต่างๆ ที่สัมพันธ์กับความรู้สึกในอดีต มาเป็นสัญลักษณ์ตัวแทน สิ่งของเหล่านี้ล้วนถูก นำมาทิ้งรวมกันอยู่ที่กองขยะ ในบรรยากาศที่มีแสงเพียงน้อยนิด เพื่อสื่อถึงความรู้สึกอ้างว้างและโดด เดี่ยว หมองหม่น และไร้ชีวิต

ภาพที่ 6 : ภาพผลงานของ วรนัฐชัย กัจจारी
ชื่อผลงาน : The Remains of the Painful Things 6
เทคนิค : Mezzotint
ขนาด : 61 x 90 cm.

ที่มา: หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.queengallery.org/th/exhibitions/past/artist?artist=10205> (เข้าถึงเมื่อวันที่ 27 เมษายน 2564)

⁴ที่มา: หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ, ” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.queengallery.org/th/exhibitions/past/artist?artist=10205> (เข้าถึงเมื่อวันที่ 27 เมษายน 2564)

บทที่ 4

การวิเคราะห์และพัฒนาผลงาน

การสร้างสรรคผลงานของข้าพเจ้าที่ผ่านมา นั้น ข้าพเจ้าได้ศึกษาเรียนรู้วิธีการของการถ่ายทอดความรู้สึก ด้วยวิธีของกระบวนการทางศิลปะ แนวความคิด ผ่านการทบทวนความทรงจำของตนในอดีต ความรู้สึกจากผลกระทบที่ข้าพเจ้าได้รับในช่วงวัยเด็ก รวมถึงการศึกษาหาข้อมูล รวบรวมแนวความคิดและรูปแบบผลงาน มีการพัฒนารูปแบบของให้มีความน่าสนใจเพิ่มมากขึ้น เพื่อสะท้อนมุมมองความรู้สึกของวัยเด็ก ความต้องการความรัก ความอบอุ่นจากพ่อแม่ ถ่ายทอดผ่านผลงานสร้างสรรค์ กระบวนการภาพพิมพ์ร่องลึก เทคนิคภาพพิมพ์โลหะ (Etching) เพื่อเป็นการสร้างผลสัมฤทธิ์ทางจิตใจสู่ผลงาน

ทั้งนี้การอาศัยกลวิธีด้านการสร้างสรรค์ผนวกเข้ากับประสบการณ์ชีวิต เพื่อเป็นการสื่อสารระหว่างผลงานการสร้างสรรค์ สู่การแสดงคุณค่าสาระทางแนวความคิด ได้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ รวมถึงการวางแผนการทำงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการสร้างสรรค์ สามารถแยกประเด็นแนวทาง รวมถึงการวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์ ออกเป็น 2 ช่วงระยะคือ การสร้างสรรค์ผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์ (Terminal project) และการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ (Thesis project) ดังนี้

การสร้างสรรคผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์ (Terminal project)

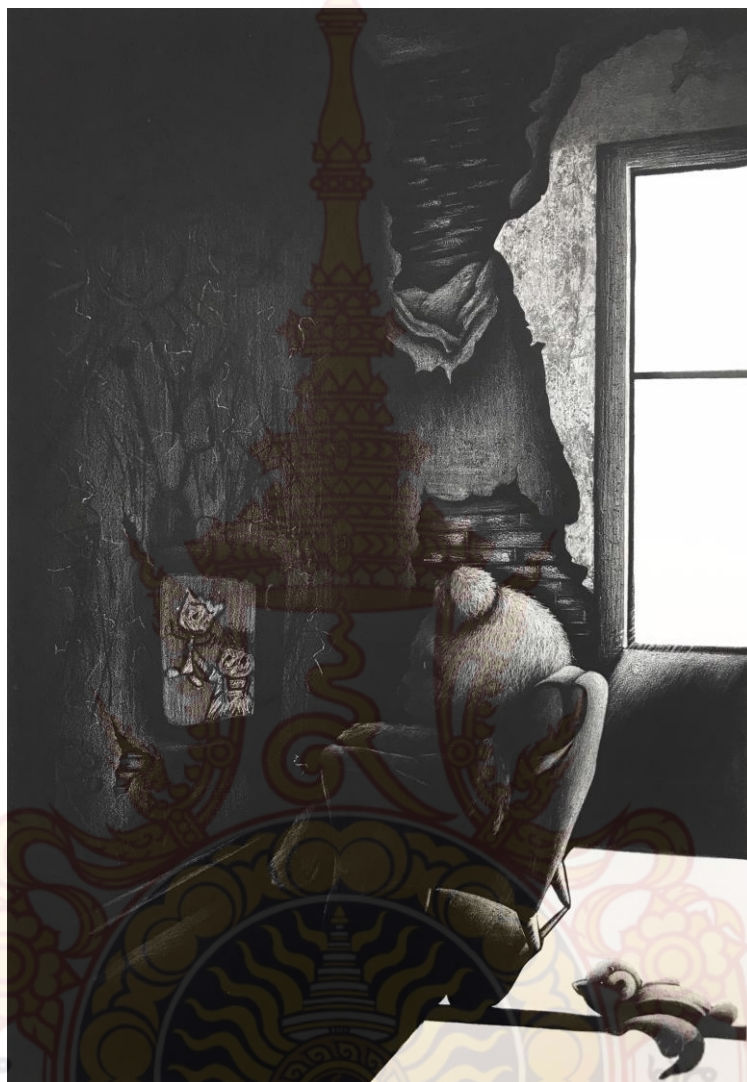
ภาคการศึกษาที่ 1 ปี การศึกษา 2563

ข้าพเจ้าได้ถ่ายทอดผลงาน ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจมาจากช่วงวัยเยาว์ การอยู่ห่างไกลจากพ่อแม่ โดยการสร้างสรรค์ผลงาน ผ่านค่าน้ำหนัก ขาว เทา ดำ การเล่าเรื่องราวผ่าน “ตุ๊กตาหมี” ที่เป็นสัญลักษณ์แทนตัวข้าพเจ้า เปรียบเสมือนการถูกทิ้งไว้คนเดียว จึงนำเสนอมุมมองที่สื่อสะท้อนออกถึงเรื่องราวของความเจ็บปวด ซึ่งเกิดจากความรู้สึกของการสูญเสียความรักจากครอบครัว โดยแปรเปลี่ยนความรู้สึกด้านลบให้เป็นพลังในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ เพื่อเป็นแรงบันดาลใจให้ตนเองและผู้อื่น มีจิตใจที่เข้มแข็งยกระดับจิตใจให้แข็งแกร่งและมั่นคง ในการดำเนินชีวิตในอนาคต

โดยใช้กระบวนการวิจิตรภาพพิมพ์โลหะ (Etching) เกิดจากกรรมวิธีการสร้างแม่พิมพ์โลหะ ด้วยเทคนิคฮาร์ดกราวด์ (Hard Ground), เทคนิคอะควาทินท์ (Aquatint) และลักษณะของน้ำหนักที่เกิดจากการเขียนด้วยดินสอไขลงบนผิวของแม่พิมพ์ด้วยน้ำหนักอ่อน – แก่ โดยกระบวนการทางเคมีสร้างน้ำหนักจากการกัดกรดด้วยน้ำกรดไนตริก (Nitric acid) และใช้บรรยากาศบอกล่าความโยเยหาความรักจากครอบครัว สภาพอากาศที่เก่าและหม่นหมอง ผลงานในระยะของศิลปนิพนธ์หมายเลข 1 จนถึงผลงานระยะของศิลปนิพนธ์หมายเลข 3 ข้าพเจ้ามีข้อบกพร่องเรื่ององค์ประกอบในการสร้างสรรค์ผลงานที่ไม่มีความน่าสนใจ โดยเฉพาะทัศนธาตุของเส้น (Line), น้ำหนักของแสงเงา (Light and Shadow) ที่ข้าพเจ้าต้องพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

ผลงานระยะก่อนศิลปินนิพนธ์หมายเลข 1

ภาพที่ 43 : ภาพผลงานระยะก่อนศิลปินนิพนธ์หมายเลข 1

ชื่อผลงาน : Dumped

ขนาด : 70 x 50 ซม.

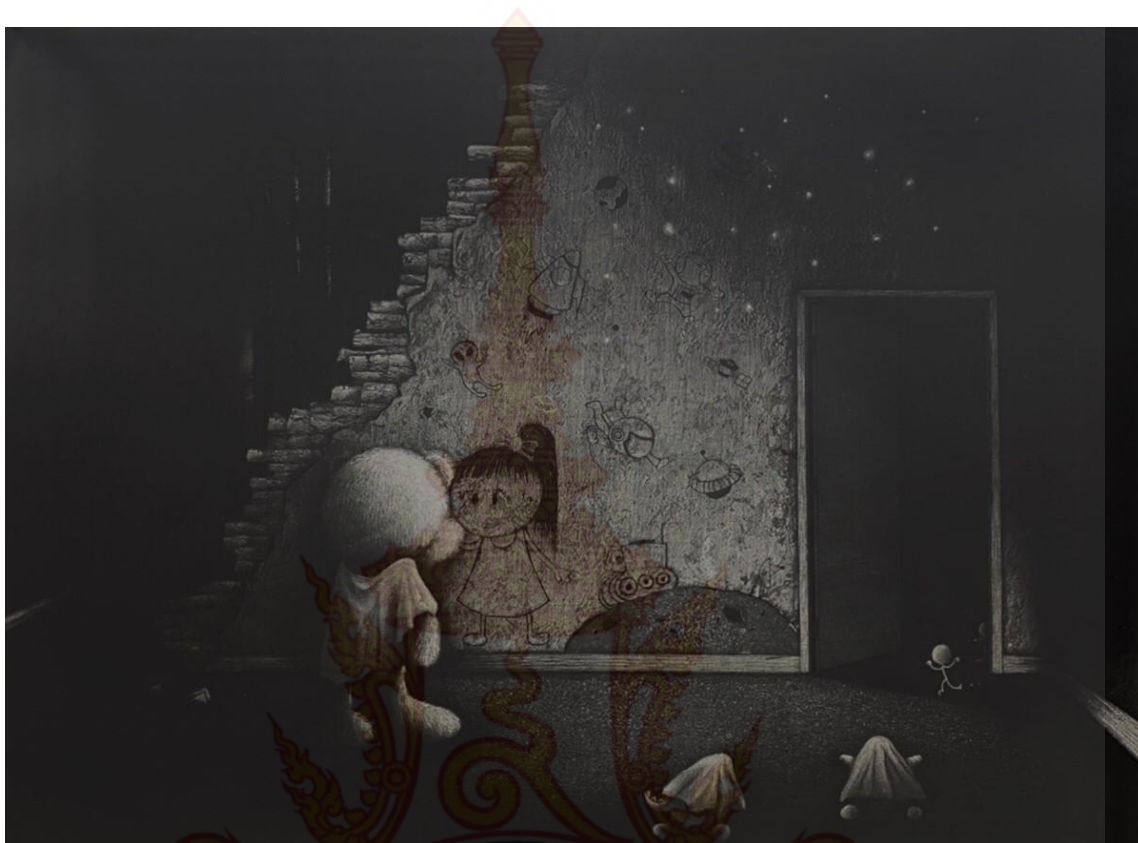
เทคนิค : ภาพพิมพ์โลหะ (Etching)

ปี : 2563

ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

ผลงานระยะก่อนศิลปินนิพนธ์หมายเลข 2

ภาพที่ 44 : ภาพผลงานระยะก่อนศิลปินนิพนธ์หมายเลข 2

ชื่อผลงาน : There are (not) no. 1

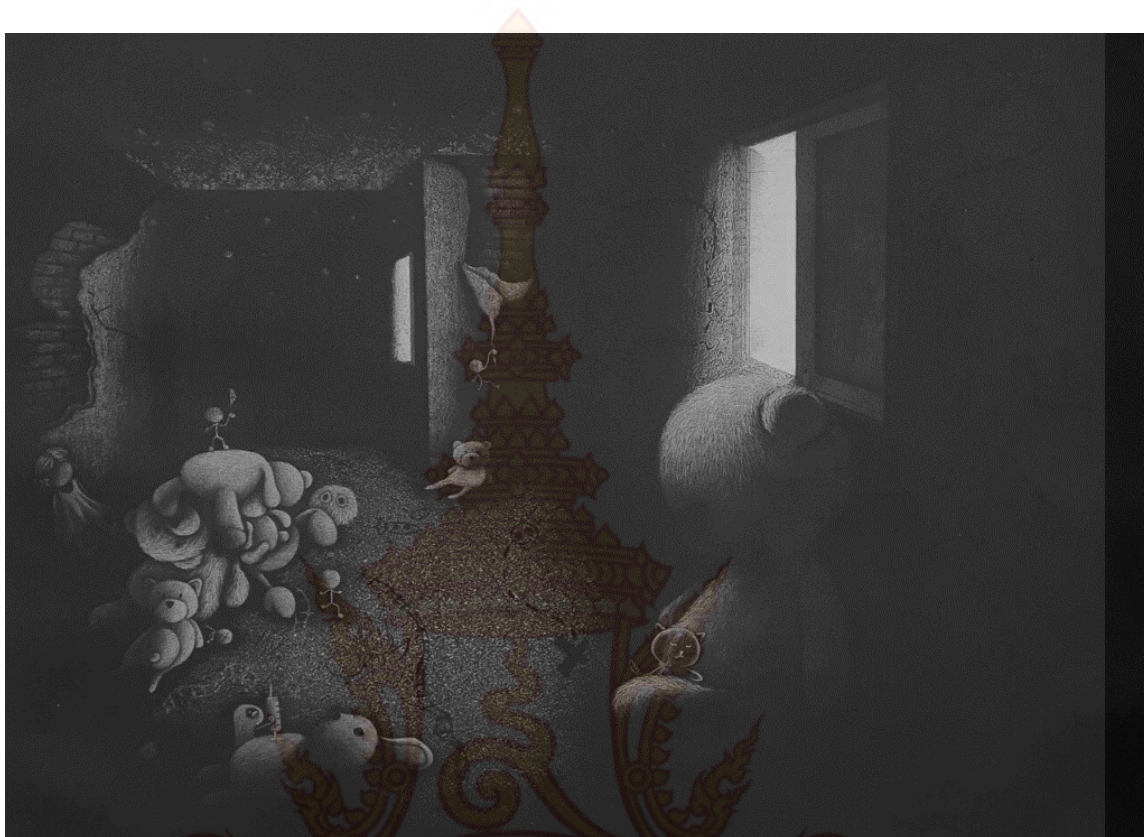
ขนาด : 50 x 70 ซม.

เทคนิค : ภาพพิมพ์โลหะ (Etching)

ปี : พ.ศ. 2563

ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

ผลงานระยะก่อนศิลปินพจน์หมายเลข 3

ภาพที่ 45 : ภาพผลงานระยะก่อนศิลปินพจน์หมายเลข 3

ชื่อผลงาน : There are (not) no. 2

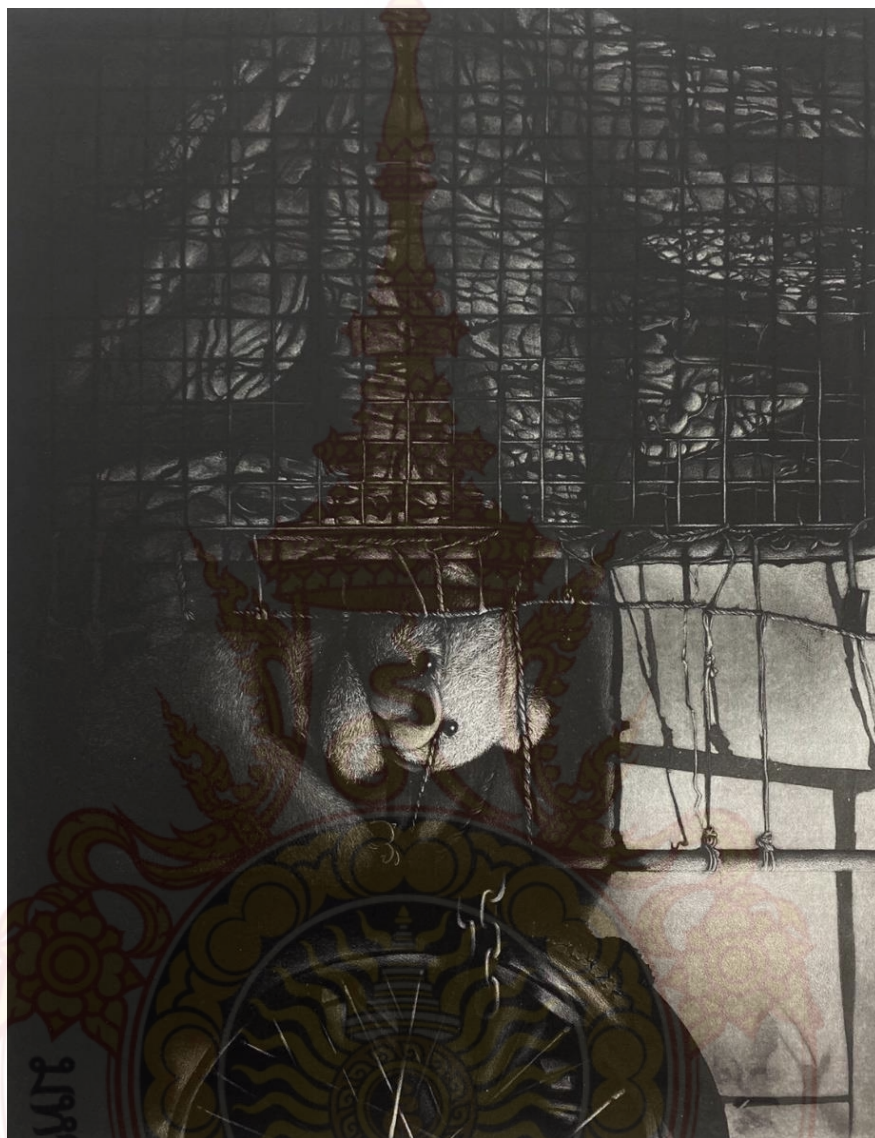
ขนาด : 50 x 70 ซม.

เทคนิค : ภาพพิมพ์โลหะ (Etching)

ปี : พ.ศ. 2563

ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

ผลงานระยะก่อนศิลปินิพนธ์หมายเลข 4

ภาพที่ 46 : ภาพผลงานระยะก่อนศิลปินิพนธ์หมายเลข 4

ชื่อผลงาน : Feels no.1

ขนาด : 67 x 50 ซม.

เทคนิค : ภาพพิมพ์โลหะ (Etching)

ปี : พ.ศ. 2563

ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

ผลงานระยะก่อนศิลปินนิพนธ์หมายเลข 5

ภาพที่ 47 : ภาพผลงานระยะก่อนศิลปินนิพนธ์หมายเลข 5

ชื่อผลงาน : Feels no. 2

ขนาด : 67 x 50 ซม.

เทคนิค : ภาพพิมพ์โลหะ (Etching)

ปี : พ.ศ. 2563

ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

การสร้างสรรคผลงานศิลปนิพนธ์ (Thesis project)

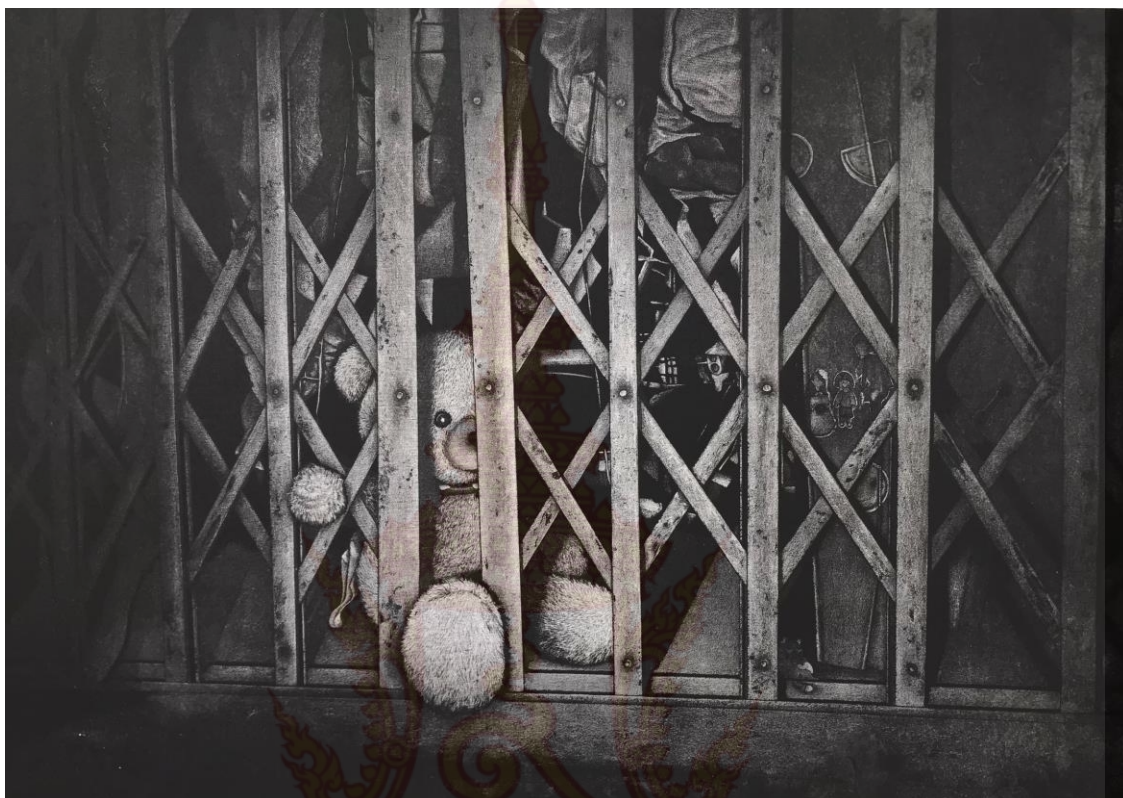
ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563

การสร้างสรรคผลงานศิลปนิพนธ์ภายใต้หัวข้อ “สัมพันธ์ภาพมีอยู่(ไม่)จริง” (Relation does (not) exist) การสร้างสรรคผลงานตามแนวความคิดหลัก ข้าพเจ้าได้มีการพัฒนารูปแบบผลงานให้เสมือนจริงมากยิ่งขึ้น โดยการใช้การจัดองค์ประกอบในการสร้างสรรคผลงานและทัศนธาตุเข้ามาช่วยให้ผลงานสมบูรณ์ โดยได้มีการพัฒนาตั้งแต่ผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์หมายเลข 4 ตลอดจนผลงานศิลปนิพนธ์ (Thesis project) รวมถึงการพัฒนาเทคนิคกระบวนการภาพพิมพ์โลหะ (Etching) และการเลือกใช้สัญลักษณ์ “ตุ๊กตาทมิ” จากวัสดุของจริงนำมาจัดวางองค์ประกอบ สร้างสรรคเรื่องราว โดยใช้โทรศัพท์มือถือในงานถ่ายภาพ โดยการใช้แท็บเล็ต (Tablet) ในการสร้างค่าน้ำหนัก แสงเงา สร้างจุดเด่น รวมถึงการเพิ่มรายละเอียดหรือเรื่องราว เพื่อสร้างภาพร่างต้นแบบ (Sketch) ให้มีความสมบูรณ์ที่สุดก่อนเข้าสู่ขั้นตอนการสร้างผลงานจริง

ผลงานศิลปนิพนธ์ (Thesis project) หมายเลข 1

ภาพที่ 48 : ภาพผลงานศิลปนิพนธ์หมายเลข 1

ชื่อผลงาน : Relation does (not) exist no. 1

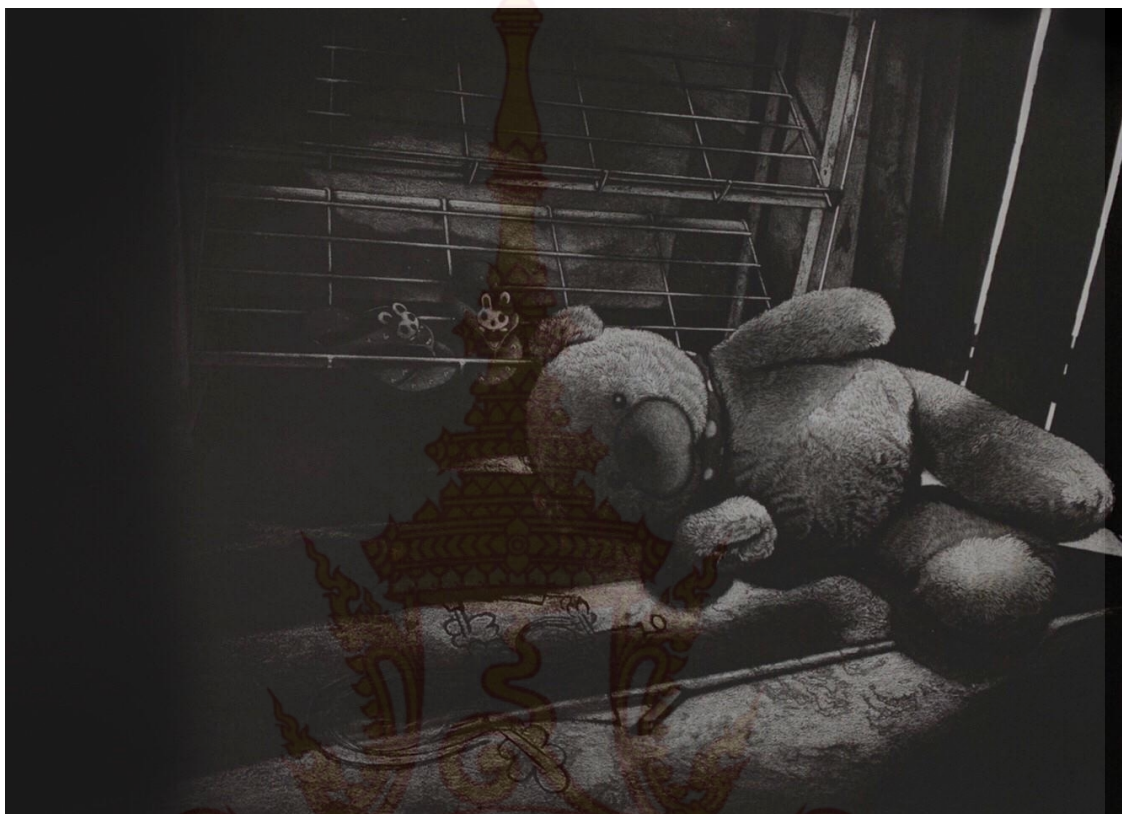
ขนาด : 50 x 80 ซม.

เทคนิค : ภาพพิมพ์โลหะ (Etching)

ปี : พ.ศ. 2563

ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

ผลงานศิลปนิพนธ์ (Thesis project) หมายเลข 2

ภาพที่ 49 : ภาพผลงานศิลปนิพนธ์หมายเลข 2

ชื่อผลงาน : Relation does (not) exist no. 2

ขนาด : 50 x 70 ซม.

เทคนิค : ภาพพิมพ์โลหะ (Etching)

ปี : พ.ศ. 2564

ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

ผลงานศิลปนิพนธ์ (Thesis project) หมายเลข 3

ภาพที่ 50 : ภาพผลงานศิลปนิพนธ์หมายเลข 3

ชื่อผลงาน : Relation does (not) exist no. 3

ขนาด : 50 x 70 ซม.

เทคนิค : ภาพพิมพ์โลหะ (Etching)

ปี : พ.ศ. 2564

ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

บทที่ 5

บทสรุป

ผลงานศิลปนิพนธ์ภายใต้หัวข้อเรื่อง “สัมพันธ์ภาพ มีอยู่(ไม่)จริง” ข้าพเจ้าได้รับแรงบันดาลใจมาจากช่วงวัยเยาว์ การอยู่ห่างไกลจากพ่อแม่ โดยการสร้างสรรค์ผลงาน การงาน ภาระที่ต้องรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น ทำให้ทุกคนต่างเร่งรีบ แสวงหาความสะดวกสบาย ความเป็นอยู่ที่ดีให้กับชีวิต จนลืมนึกถึงคนในครอบครัว จึงเป็นสาเหตุในการทอดทิ้งคนในครอบครัวโดยที่ไม่ได้ตั้งใจ ข้าพเจ้าได้ย้อนกลับมามองตนเองในอดีต ในสิ่งที่ข้าพเจ้ารู้สึกอันเป็นผลสัมฤทธิ์ของการสร้างสรรค์ผลงาน ที่ผสานไว้ด้วยเนื้อหาเรื่องราว รูปแบบและเทคนิควิธีการ สื่อสารระสอคล้องตามความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ เกิดการเรียนรู้พัฒนาให้เห็นถึงคุณค่าการแสดงออกในวิธีการรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเข้าถึงแก่นสารของความสำคัญ ความหมายของระบบแนวความคิดให้ซับซ้อนให้แสดงออกได้อย่างแยบยลมากที่สุด อีกทั้งยังคัดสรรข้อมูล เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกให้กับผู้รับสารได้อย่างเข้าใจ ด้วยการแสดงออกทางความรู้สึก สู่กระบวนการอันประณีตด้วยเทคนิคภาพพิมพ์ร่องลึก (Etching) สร้างความงามและเป็นเอกภาพทางสุนทรียภาพแห่งวัตถุทางศิลปะ ที่สื่อสารนามธรรมแห่งภาษาของอารมณ์ ความรู้สึก บริบทของการการโหยหาความรัก ความอบอุ่น การอบรมสั่งสอน รวมถึงการทำกิจกรรมร่วมกันกับคนในครอบครัว ข้าพเจ้ามองเห็นความสำคัญในแง่มุมของความสัมพันธ์ ความผูกพัน ความรัก ความหวังใยซึ่งเป็นสิ่งสำคัญและมนุษย์ทุกคนควรได้รับอย่างทั่วถึง เพราะเด็กในวันนี้คืออนาคตข้างหน้า หากเด็กได้รับความรัก ความอบอุ่น การดูแลส่งเสริมเลี้ยงดูที่ดีจากครอบครัว ข้าพเจ้าจึงเลือกใช้ความเจ็บปวดที่ฝังลึกอยู่ในชีวิตและจิตใจของข้าพเจ้า โดยแปรเปลี่ยนความรู้สึกด้านลบ ให้เป็นพลังงานการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ เพื่อยกระดับจิตใจให้แข็งแกร่งและมั่นคงขัดเกลาปัญญา เพื่อพร้อมเผชิญกับความเป็นจริงของชีวิต อุปสรรคในการดำเนินชีวิต

บรรณานุกรม

บรรณานุกรมจากหนังสือ

พัลลภ วังบอน. (2561). *สุนทรียะในงานภาพพิมพ์โลหะ The Aesthethic in the Etching*.

กรุงเทพฯ : ซากุระโปรดักส์.

สุรพงษ์ สมสุข. (2561). *พัฒนาการและสร้างสรรค์ภาพพิมพ์โลหะในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ :

ซากุระโปรดักส์, 2561

บรรณานุกรมจากเว็บไซต์

ณิชา บรณสิงห์. *เด็กถูกทอดทิ้งปัญหาที่สังคมต้องเยียวยา “บทความวิชาการ”*. เข้าถึงเมื่อ 23

สิงหาคม 2563. เข้าถึงได้จาก <https://library2.parliament.go.th/ebook/content-issue/2558/hi2558-031.pdf>.

ปภาดา ศิริสุวัฒน์และวนาภรณ์ เตียมังกรพันธ์. *นิทรรศการ “เรื่องเล่าของอารมณ์ : The Tale of Moods”*. เข้าถึงเมื่อ 23 สิงหาคม 2563. เข้าถึงจาก : <http://exhibition.contestwar.com>.

วรรณัฐชัย ก่าจारी. *หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ*. เข้าถึงเมื่อ 27 เมษายน 2564 เข้าถึงได้จาก :

<http://www.queengallery.org/th/exhibitions/past/artist?artist=10205>).

Contestwar. *นิทรรศการ “เสียงเท่าทอน สะท้อนสังคม”*. เข้าถึงเมื่อ 23 สิงหาคม 2563. เข้าถึงได้จาก : <http://exhibition.contestwar.com>.

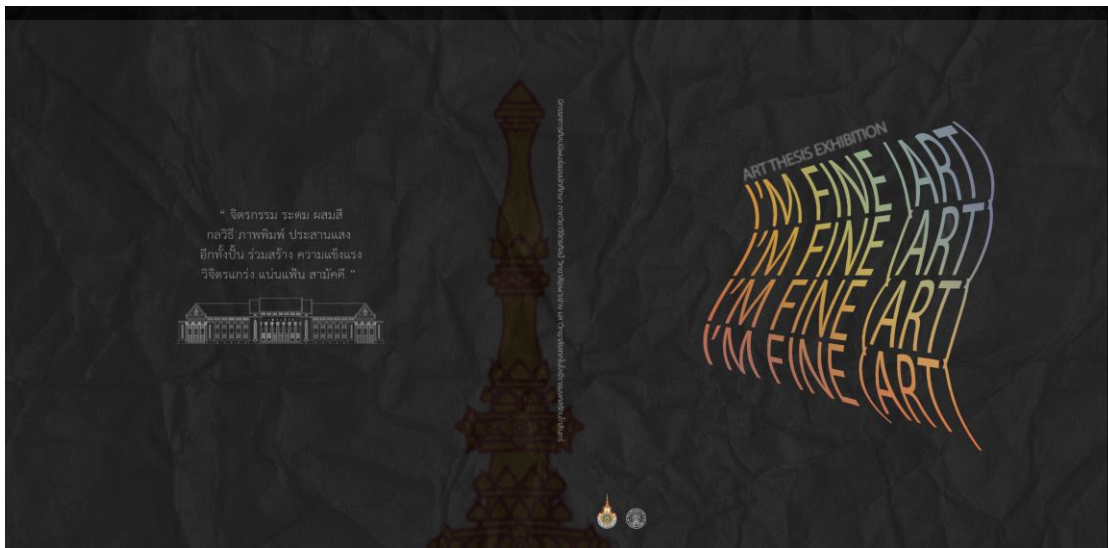
ภาคผนวก

ภาพบรรยากาศการแสดงผลงานในนิทรรศการศิลปนิพนธ์
 การจัดการแสดงนิทรรศการศิลปนิพนธ์ I'm Fine (Art)
 ของนักศึกษา ภาควิชาจิตรศิลป์ สาขาวิชาจิตรกรรม ประติมากรรม และวิชาศิลปะภาพพิมพ์
 วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
 ณ หอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 51 : ภาพโปสเตอร์นิทรรศการศิลปนิพนธ์

ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

ภาพที่ 52 : ภาพหน้าปกสูจิบัตร
ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

ภาพที่ 53 : ภาพบรรยากาศการแสดงผลงานศิลปนิพนธ์ 1
ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

ภาพที่ 54 : ภาพบรรยากาศการแสดงผลงานศิลปนิพนธ์ 2
ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

ภาพที่ 55 : ภาพบรรยากาศการแสดงผลงานศิลปนิพนธ์ 3
ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

ภาพที่ 56 : ภาพบรรยากาศการแสดงผลงานศิลปนิพนธ์ 4
ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

ภาพที่ 57 : ภาพบรรยากาศการแสดงผลงานศิลปนิพนธ์ 5
ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

ภาพที่ 58 : ภาพบรรยากาศการแสดงผลงานศิลปนิพนธ์ 6
 ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	นางสาววาสนา ชำขันมะลิ
วัน/เดือน/ปีเกิด	9 กรกฎาคม 2540
ที่อยู่ภูมิลำเนา	101 ซอยสุขา 1 แขวงราชบพิธ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200
ประวัติการศึกษา	2560 ระดับปริญญาตรี ศิลปบัณฑิต ภาควิชาวิจิตรศิลป์ สาขาวิชาศิลปะภาพพิมพ์ วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ 2557 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา 2553 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมวัดมกุฏกษัตริย์ 2547 ระดับประถมศึกษา โรงเรียนราชบพิธ
เกียรติประวัติ	2564 รางวัลเรียนดี จาก วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
ทุนการศึกษา	2564 ทุนการศึกษา สมาคมศิษย์เก่า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ 2563 ทุนการศึกษา ตลอดยิ่งเจริญ
การแสดงผลงาน	2564 นิทรรศการศิลปนิพนธ์ครั้งที่ 18 I'm Fine (Art) ณ หอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร 2563 นิทรรศการดินเปื้อนหมึกครั้งที่ 12 ตอน ถอด - พิมพ์ ณ หอศิลป์ ณ บ้านเจ้าพระยา 2563 นิทรรศการศิลปะ SHUT - ชัด เมื่อสิ่งหนึ่งปิด สิ่งหนึ่งจึงเปิด ณ หอธรรมพระบารมี วัดผาณิตาราม จังหวัดฉะเชิงเทรา 2562 วาระครบรอบวัดเกิดเพาะช่าง 107 ปี 7 มกราคม 2562 ณ วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล รัตนโกสินทร์

บทที่ 3

กระบวนการสร้างสรรค์ เทคนิค วิธีการ และขั้นตอนการทำงาน

วัยเด็กเป็นช่วงเวลาแห่งความสุขที่ข้าพเจ้าได้รับจากครอบครัว เมื่อเติบโตขึ้นด้วยภาระหน้าที่ของผู้เป็นพ่อและแม่ ความสนิทสนมใกล้ชิด ได้ถูกกลดทอนลงด้วยระยะทาง ระยะเวลา จึงเกิดความทุกข์ที่ส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจ เป็นความทรงจำในอดีตที่ไม่เคยลืม ข้าพเจ้านำความทรงจำในวัยเด็กที่มีความโหยหา มาคิดทบทวน ถึงกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน ให้สอดคล้องตามแนวความคิด การสร้างสรรค์ผลงาน ถ่ายทอดผ่านรูปแบบผลงานด้วยเทคนิคภาพพิมพ์ร่องลึก ภาพพิมพ์โลหะ (Etching) หรือ (Intaglio printing Process)

การกำหนดรูปแบบและวิธีการสร้างสรรค์

เนื้อหา ข้าพเจ้าได้นำเสนอเรื่องราวในวัยเด็ก และครอบครัวที่อาศัยอยู่ห่างไกลกัน เนื่องจากพ่อแม่เป็นเสาหลักในบ้าน ความห่างไกล ระยะทาง ระยะเวลาลงส่งผลให้ความผูกพันของพ่อแม่เริ่มลดน้อยลง ซึ่งวัยเด็กของข้าพเจ้าปู่และย่าเป็นคนเลี้ยงดู ด้วยภาระหน้าที่ของพ่อแม่ที่ต้องส่งเสียเลี้ยงดู ข้าพเจ้ารู้สึกขาดความรัก ความอบอุ่นจากพ่อและแม่ เริ่มโหยหาสิ่งเหล่านั้น ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจโดยตรง ความโดดเดี่ยว ค่อย ๆ พอกพูนขึ้น เกิดการเปรียบเทียบตนเองกับสังคม ก่อให้เกิดความกลัวและไม่ปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อมภายนอก จิตใต้สำนึกที่กลัวความมืด กลัวฝันร้าย และสิ่งแปลกใหม่ที่ต้องเผชิญหรือไม่คาดฝัน ปัญหาเหล่านี้ถือเป็นความรู้สึกที่ข้าพเจ้าเผชิญในวัยเด็ก ทำให้ตัวข้าพเจ้ารู้สึกกดดันจากบุคคลรอบข้าง กลายเป็นแรงผลักดันที่ทำให้ตนเองเข้มแข็งขึ้น ข้าพเจ้านำความทรงจำ อารมณ์ความรู้สึกในอดีตโดยการบอกเล่าผ่านการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ นิพนธ์ภายใต้หัวข้อ “สัมพันธ์ภาพ มีอยู่ (ไม่) จริง”

รูปแบบของผลงาน ข้าพเจ้าสร้างสรรค์ผลงานเหมือนจริง (Realistic) ผ่านกระบวนการภาพพิมพ์ร่องลึก ด้วยเทคนิคภาพพิมพ์โลหะ (Etching) รูปแบบ 2 มิติ “ตุ๊กตาทมิ” โดยใช้สัญลักษณ์แทนตนเองในวัยเด็ก เพื่อเป็นการสื่อสารแสดงออกแทนความรู้สึก การโหยหา เหตุการณ์ที่กระทบ สภาพบรรยากาศที่สื่อให้เห็น การโหยหา และรอคอย

เทคนิค การรวบรวมข้อมูลเหตุการณ์โดยตรง เสริมสร้างจินตนาการออกมาเป็นแบบภาพร่าง (Sketch) ในการสร้างสรรค์ผลงานจริง โดยกระบวนการภาพพิมพ์ร่องลึก (Etching) เนื่องจากกระบวนการสร้างแม่พิมพ์มีความละเอียด ทับซ้อน และค่าน้ำหนัก ขาว เทา ดำ มีความละเอียดที่แตกต่างกัน กรรมวิธีในการสร้างแม่พิมพ์นั้นสามารถทำได้ 2 แบบ คือ การสร้างโดยกระบวนการทางเคมี (กัดด้วยน้ำกรด) และการชุตให้เป็นร่องลงแม่พิมพ์โดยตรง เพื่อส่งเสริมผลงานให้ตรงตามหลักของแนวความคิดที่กล่าวไว้ข้างต้น

แหล่งข้อมูลการสร้างสรรค์ และการหาข้อมูลสำหรับการสร้างสรรค์

1. การรวบรวมข้อมูลจากเรื่องราวในอดีตเกี่ยวกับครอบครัว และสิ่งแวดล้อมจากบุคคลรอบข้าง เช่น การอยู่พร้อมหน้ากันของคนในครอบครัว ความกดดันจากบุคคลรอบข้าง การเปรียบเทียบโดยคำพูด การปิดกั้นตนเองจากบุคคล

2. ศึกษาเรียนรู้รูปแบบและเทคนิคจากศิลปินที่ชื่นชอบ นำมาพัฒนาผลงานเปลี่ยนแปลงรูปร่างรูปทรง บรรยากาศ การถ่ายทอดความรู้สึก เป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน

3. การรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ และข้อมูลในอินเทอร์เน็ต (Internet) โดยการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเนื้อหาในกระบวนการเทคนิคภาพพิมพ์ร่องลึก (Etching) และรูปแบบการทำงานของผู้เขียน นำมาพัฒนาต่อยอดผลงาน

ภาพที่ 7 : ภาพการรวบรวมข้อมูล
ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

ขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์ เทคนิคภาพพิมพ์ร่องลึก

ภาพพิมพ์โลหะ เป็นกระบวนการสร้างสรรค์ภาพพิมพ์ร่องลึก (Etching) โดยการใช้กรดกัดเซาะบนผิวแม่พิมพ์โลหะ เพื่อสร้างร่องรอย พื้นผิว ผ่านแผ่นสังกะสี โดยการเริ่มสร้างรูปแบบภาพร่างผลงานที่สมบูรณ์ ถ่ายทอดผ่านเทคนิคภาพพิมพ์ร่องลึก จึงขอยกกระบวนการของผลงาน “Relation does (not) exist no. 2” ปีที่สร้าง พ.ศ.2564 ขนาด 50 x 70 เซนติเมตร เป็นกรณีตัวอย่างขั้นตอนที่ใช้ในการสร้างผลงาน

วัสดุอุปกรณ์สร้างสรรค์ผลงาน ภาพพิมพ์ร่องลึก

เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในกระบวนการสร้างสรรค์ภาพพิมพ์ร่องลึก (Etching) สามารถแบ่งออกเป็นกลุ่มได้ดังนี้

อุปกรณ์ในการสร้างแม่พิมพ์

- แม่พิมพ์แผ่นสังกะสี (Zinc Plates)
- กระดาษทรายน้ำ เบอร์ 800,1200,1500 (Waterproof sand)

อุปกรณ์ในการสร้างภาพต้นแบบ

- โทรศัพท์มือถือ (Smart phone)
- แท็บเล็ต (Tablet)
- ปากกา (Pen)

อุปกรณ์ในการสร้างแม่พิมพ์ด้วยเคมี

- ผงเลือดมังกร (Dragon blood powder)
- กรดไนตริก (Nitric acid)
- อ่างไฟเบอร์ (Tray)
- สีอะคริลิก (Acrylic Paint)
- เตาไฟฟ้าสำหรับย่างแม่พิมพ์ (Roaster)

อุปกรณ์ในการสร้างค่าน้ำหนัก

- เหล็กปลายแหลม (Needle)
- ดินสอไข (Crayon Pencil)
- วานิชดำ (Black Varnish)
- เทปกาวพีวีซี (Masking Tape PVC)
- พู่กันหรือแปรงขนอ่อนสำหรับทาวานิชดำ (Soft Brush)

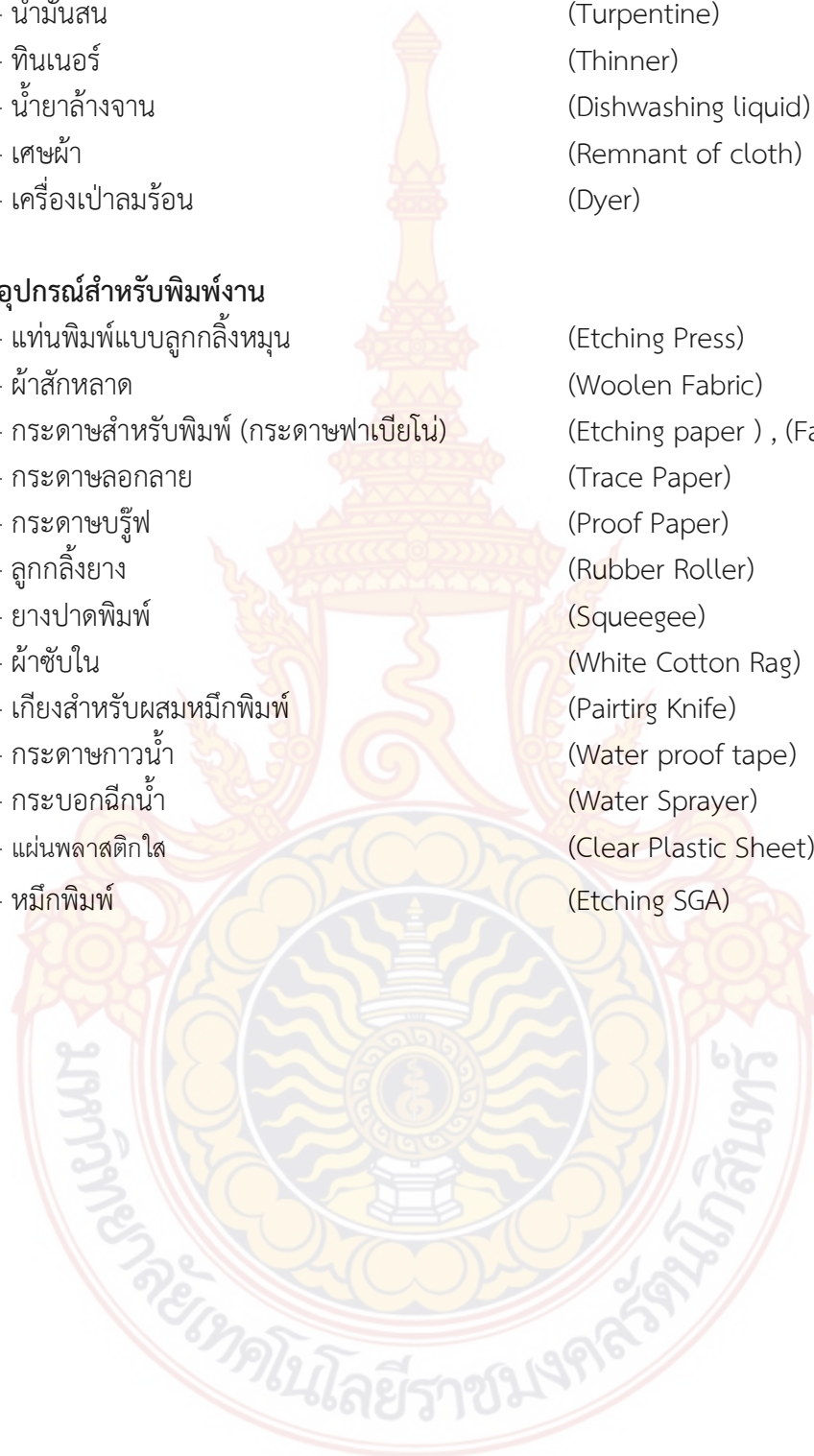

อุปกรณ์ในการล้างแม่พิมพ์

- น้ำมันสน (Turpentine)
- ทินเนอร์ (Thinner)
- น้ำยาล้างจาน (Dishwashing liquid)
- เศษผ้า (Remnant of cloth)
- เครื่องเป่าลมร้อน (Dyer)

อุปกรณ์สำหรับพิมพ์งาน

- แท่นพิมพ์แบบลูกกลิ้งหมุน (Etching Press)
- ผ้าสักหลาด (Woolen Fabric)
- กระดาษสำหรับพิมพ์ (กระดาษฟาเบียโน) (Etching paper) , (Fabriano)
- กระดาษลอกลาย (Trace Paper)
- กระดาษบรูฟ (Proof Paper)
- ลูกกลิ้งยาง (Rubber Roller)
- ยางปาดพิมพ์ (Squeegee)
- ผ้าซับใน (White Cotton Rag)
- เกียงสำหรับผสมหมึกพิมพ์ (Pairting Knife)
- กระดาษกาวน้ำ (Water proof tape)
- กระบอกฉีดน้ำ (Water Sprayer)
- แผ่นพลาสติกใส (Clear Plastic Sheet)
- หมึกพิมพ์ (Etching SGA)

ภาพอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานภาพพิมพ์ร่องลึก
อุปกรณ์ในการสร้างแม่พิมพ์

ภาพที่ 8 : ภาพอุปกรณ์ในการสร้างแม่พิมพ์
ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

อุปกรณ์ในการสร้างแม่พิมพ์ด้วยเคมี

ภาพที่ 9 : ภาพอุปกรณ์ในการสร้างแม่พิมพ์ด้วยเคมี
ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

อุปกรณ์ในการสร้างค่าน้ำหนัก

ภาพที่ 10 : ภาพอุปกรณ์ในการสร้างค่าน้ำหนัก

ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

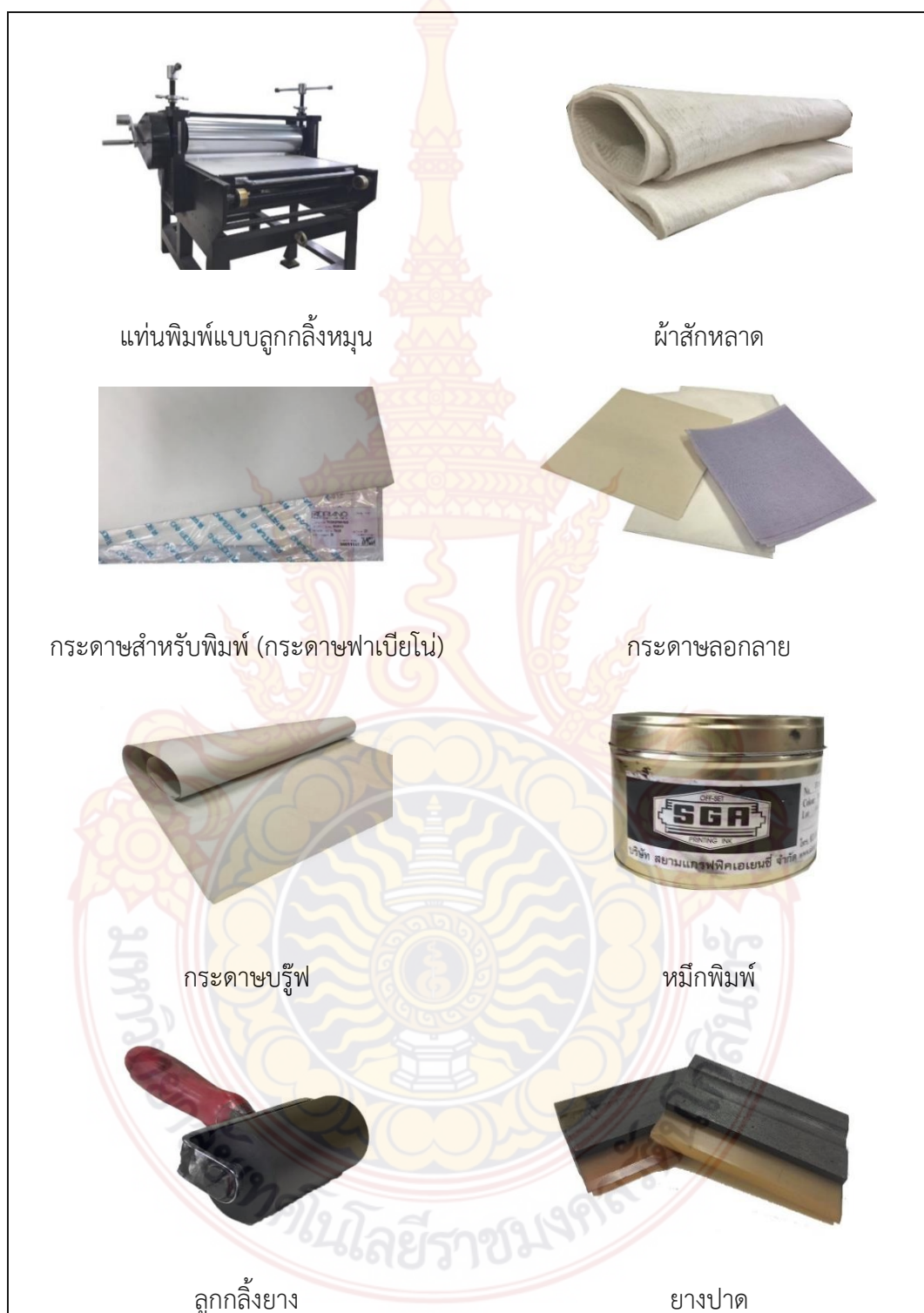
อุปกรณ์ในการล้างแม่พิมพ์

ภาพที่ 11 : ภาพอุปกรณ์ในการล้างแม่พิมพ์

ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

อุปกรณ์สำหรับการพิมพ์ผลงาน

ภาพที่ 12 : ภาพอุปกรณ์สำหรับการพิมพ์ผลงาน 1
ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

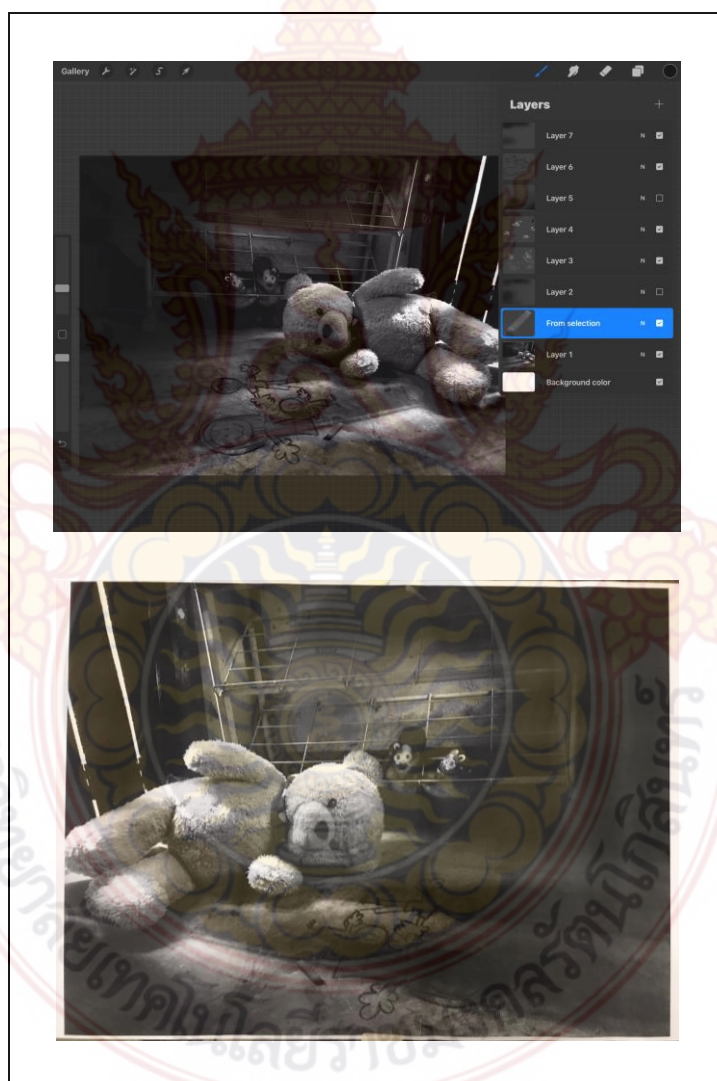
ภาพที่ 13 : ภาพอุปกรณ์สำหรับการพิมพ์ผลงาน 2

ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

ขั้นตอนการสร้างภาพร่างต้นแบบ (Sketch)

ในขั้นตอนการสร้างภาพร่าง ได้ทำการสำรวจพื้นที่และบรรยากาศ เพื่อนำมาวิเคราะห์ภาพร่างของตนเอง เริ่มจากการถ่ายภาพและเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้ “ตุ๊กตาหมี” เป็นจุดเด่นการจัดองค์ประกอบขึ้นมาใหม่ เพื่อให้เข้ากับสถานที่และแนวความคิดหลัก ซึ่งอาศัยแสงเงาที่สอดคล้องกับความเป็นจริง โดยการใช้แสงไฟส่อง เพื่อให้เกิดจุดเด่น โดยการอาศัยความมืดเป็นองค์ประกอบภายในผลงาน ขั้นตอนต่อมาจะใช้แท็บเล็ทในการสร้างค่าน้ำหนัก แสงเงา เพื่อสร้างจุดเด่น รวมถึงการเพิ่มรายละเอียดหรือเรื่องราวในภาพร่างให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น นำภาพร่างเข้าเครื่องถ่ายภาพแบบแปลนขนาดใหญ่ เพื่อขยายขนาดภาพร่างให้อยู่ในขนาดที่ต้องการ โดยต้องกลับด้านภาพร่างต้นแบบ (Sketch)

ภาพที่ 14 : ภาพขั้นตอนการสร้างภาพร่างต้นแบบ

ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

ภาพร่างผลงานระยะก่อนศิลปินิพนธ์ (Sketch Terminal Project)

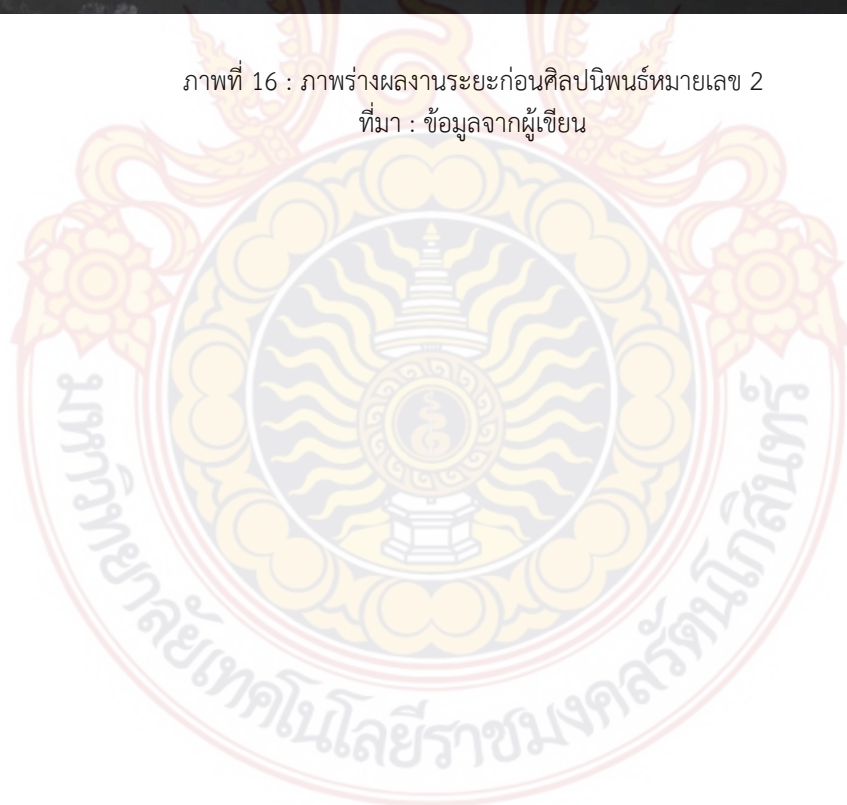

ภาพที่ 15 : ภาพร่างผลงานระยะก่อนศิลปินิพนธ์หมายเลข 1
ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

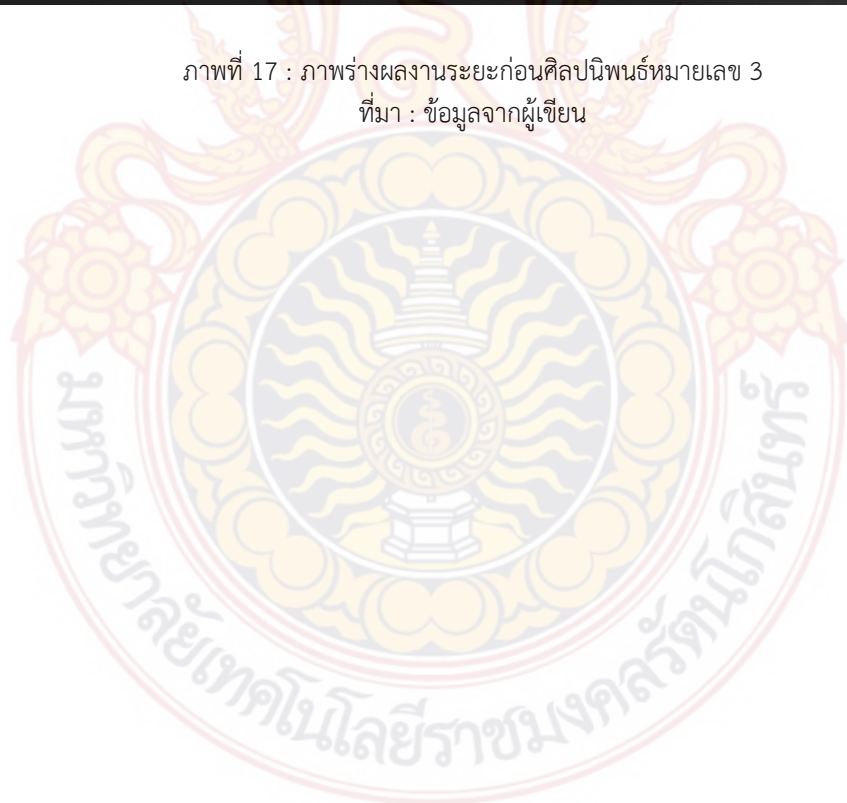

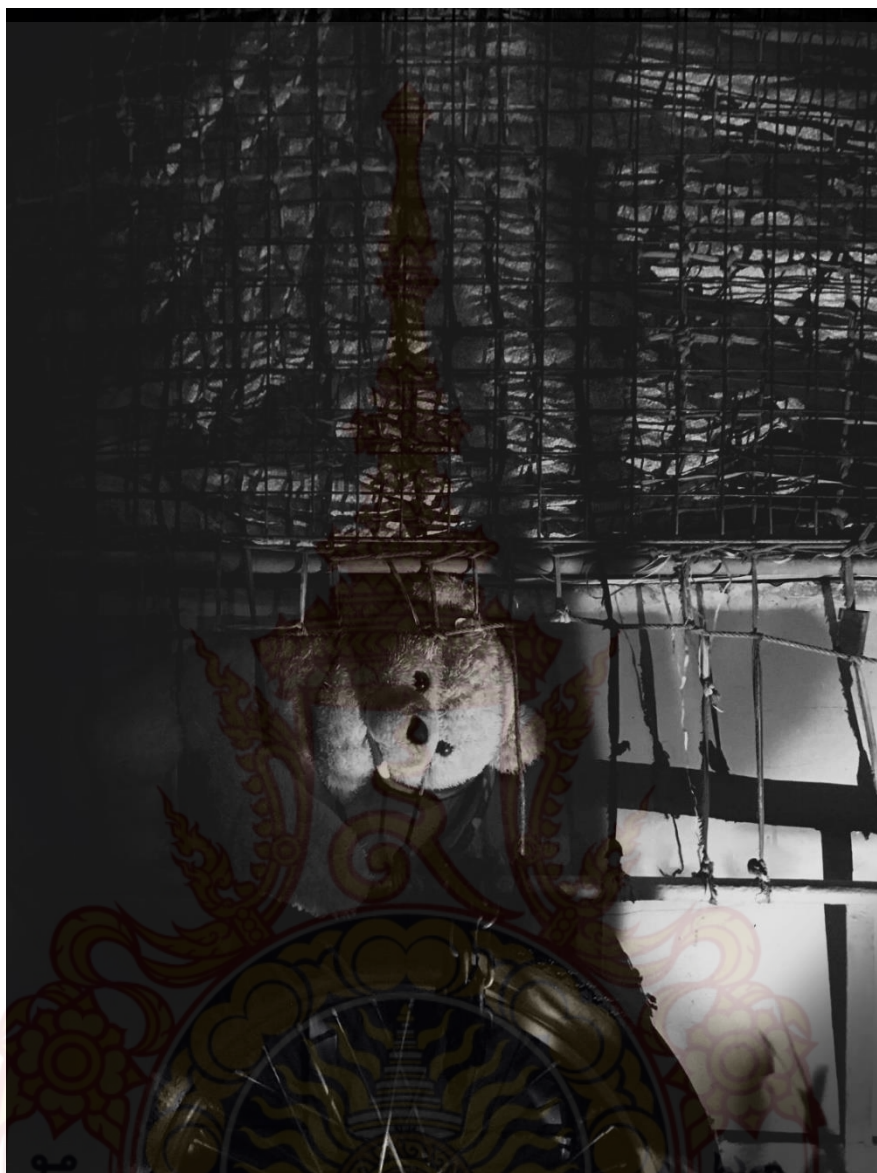
ภาพที่ 16 : ภาพร่างผลงานระยะก่อนศิลปินพนธ์หมายเลข 2
ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

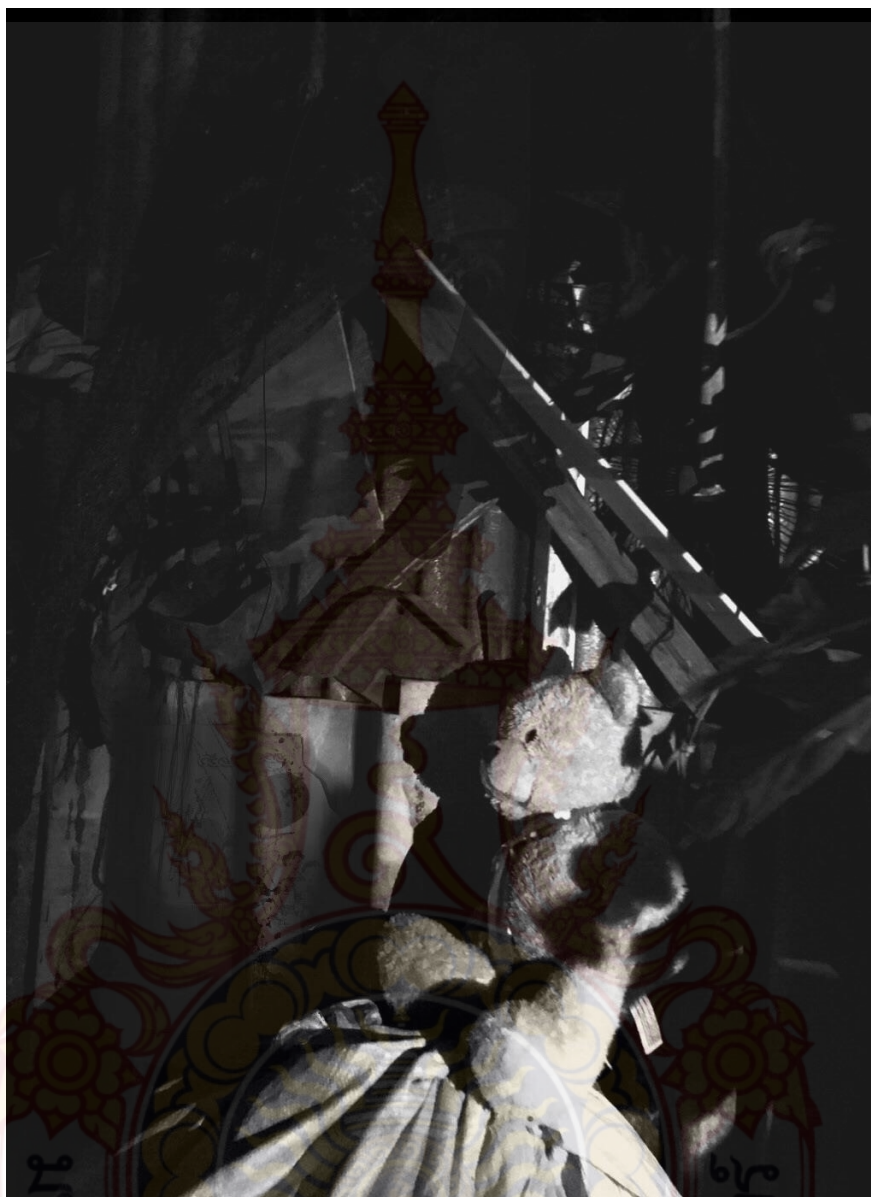
ภาพที่ 17 : ภาพร่างผลงานระยะก่อนศิลปินพจน์หมายเลข 3
ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

ภาพที่ 18 : ภาพร่างผลงานระยะก่อนศิลปินพิมพ์หมายเลข 4
ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

ภาพที่ 19 : ภาพร่างผลงานระยะก่อนศิลปินพจน์หมายเลข 5
ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

ภาพร่างผลงานศิลปนิพนธ์ (Sketch Thesis Project)

ภาพที่ 20 : ภาพร่างผลงานศิลปนิพนธ์หมายเลข 1

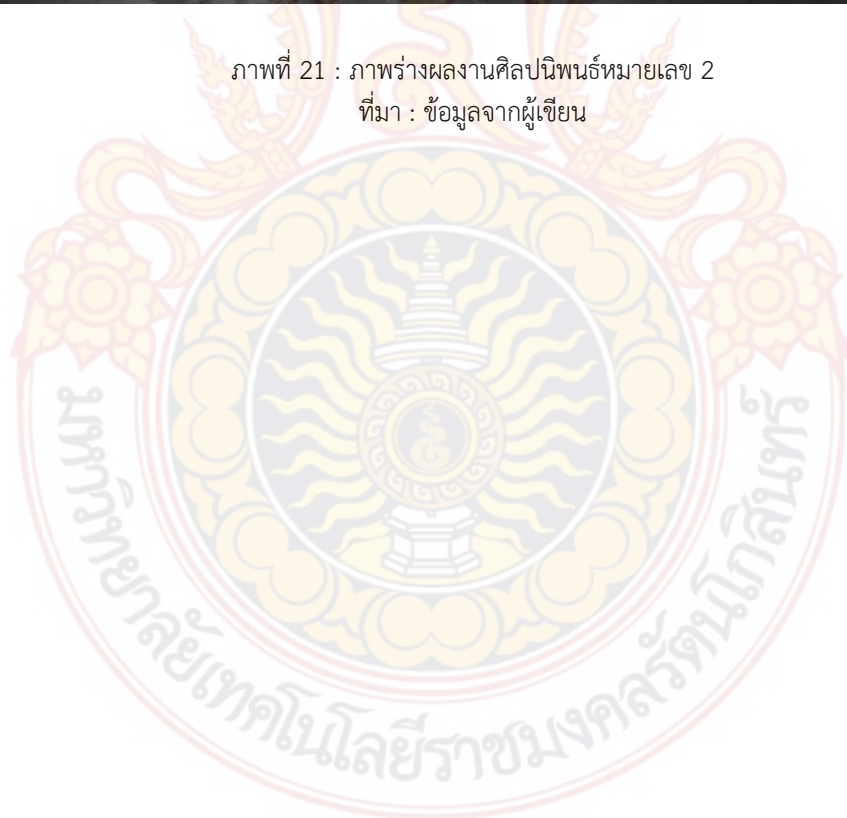
ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

ภาพที่ 21 : ภาพร่างผลงานศิลปนิพนธ์หมายเลข 2

ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

ภาพที่ 22 : ภาพร่างผลงานศิลปนิพนธ์หมายเลข 3
ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

องค์ประกอบในการสร้างสรรค์

กระบวนการถ่ายทอดผลงานศิลปะ มีทั้งด้านจิตนาการ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ที่เป็นการสร้างดุลยภาพและเอกภาพทางสุนทรียภาพ ล้วนต้องอาศัยหลักภาษาของศิลปะ เพื่อให้เกิดอารมณ์ความรู้สึก ก่อให้เกิดปัจจัยต่อจิตใจ ทั้งคุณค่าทางรูปร่าง รูปทรง และคุณค่าทางด้านเรื่องราว ด้วยภาษาของศิลปะเหล่านี้ เช่น

จุด (Point)

จุดเป็นส่วนประกอบที่เล็กที่สุด เป็นส่วนเริ่มต้นไปสู่ส่วนอื่น ๆ รวมถึงการสร้างค่าน้ำหนัก ปลายเส้น ด้วยใช้เทคนิค ฮาร์ดกราวด์ (Hard Ground) โดยใช้เหล็กปลายแหลม จุดลงบนผิวของแม่พิมพ์ และจุดเป็นต้นกำเนิดของเส้น รูปร่าง รูปทรง แสงเงา พื้นผิว ฯลฯ จุดเป็นทัศนธาตุที่สามารถสัมผัส ให้ความรู้สึกได้น้อย ด้วยจุดเป็นอนุภาพที่มีความกว้าง ความยาว และความหนาที่เล็กที่สุด โดยนำมาสร้างเป็นพื้นผิวภายในผลงาน

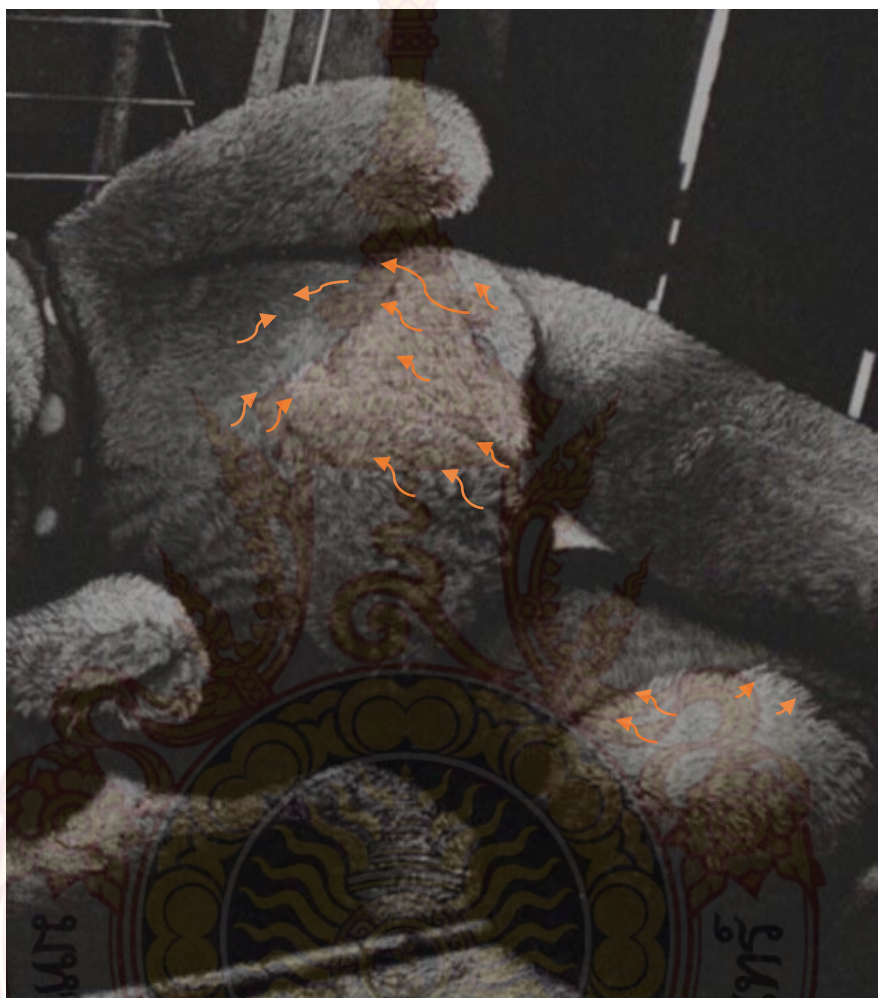

ภาพที่ 23 : ภาพแสดงทัศนธาตุจุด (Point)

ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

เส้น (Line)

เส้นเป็นพื้นฐานของโครงสร้างของรูปร่าง รูปทรง สามารถแสดงความรู้สึก ได้ทั้งตัวของมันเอง และด้วยการสร้างเป็นรูปทรงต่าง ๆ ในผลงานใช้เส้นเพื่อสื่อความนุ่มนวลของเส้นขนตุ๊กตาหมี เพื่อสร้างความหมายทางสัญลักษณ์

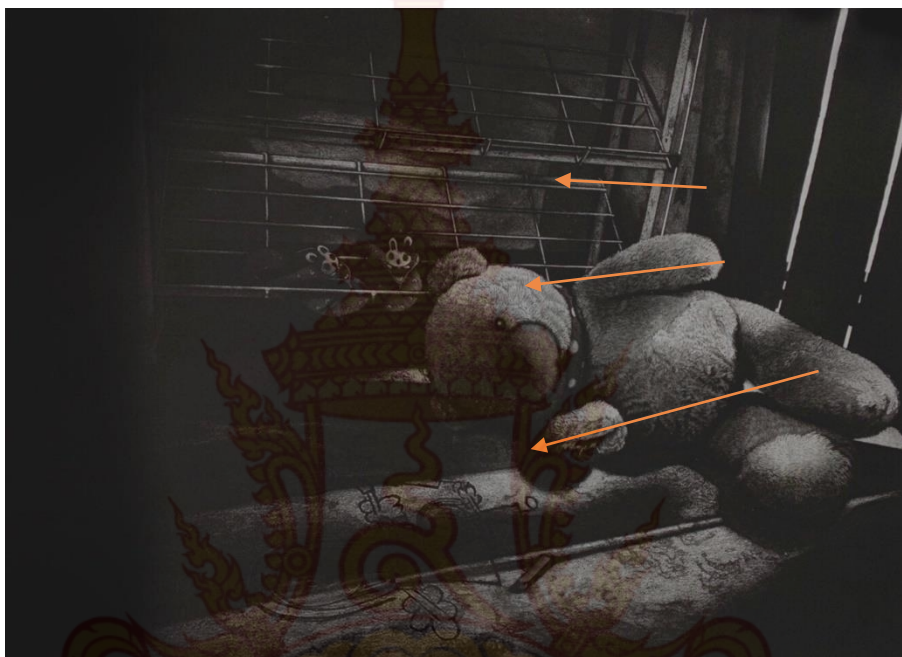
ภาพที่ 24 : ภาพแสดงทัศนธาตุเส้น (Line)

ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

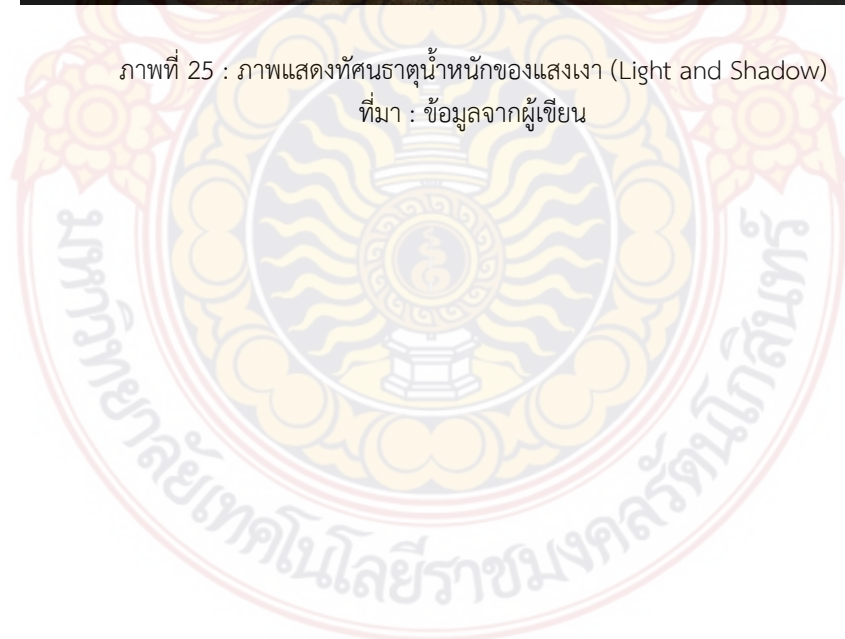
น้ำหนักของแสงเงา (Light and Shadow)

การนำแสงเงา มาใช้เพื่อแสดงอารมณ์ และความรู้สึกในการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อกระตุ้นให้ผู้สัมผัสรับรู้ผลงานทัศนศิลป์เกิดอารมณ์ และความรู้สึกคล้ายตาม โดยนำเสนอผ่านบรรยากาศของกาลเวลา แสงเงาที่ดูมืดครึ้ม รวมถึงการใช้แสงเงาเพื่อสร้างมิติด้วยการมองเห็น หรือให้ความรู้สึกถึงระยะใกล้ ระยะไกล ตื้น ลึก ฯลฯ

ภาพที่ 25 : ภาพแสดงทัศนธาตุน้ำหนักของแสงเงา (Light and Shadow)

ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

รูปทรง (Form)

การแสดงออกทางรูปทรง ที่ประกอบกันเป็นโครงสร้าง รูปทรงเรขาคณิต ที่มนุษย์สร้างขึ้น ปรากฏในผลงานเพื่อสื่อความหมายของวัตถุ รูปลักษณะ 3 มิติ โดยการใช้ในการแสดงความกว้าง ความยาว ความลึก ความหนา ฯลฯ ทำให้มีปริมาตร ความหนาแน่น หรือมวลสาร ที่เกิดจากการใช้ค่าน้ำหนัก หรือการจัดองค์ประกอบของรูปทรง หลายรูปทรงรวมกัน เพื่อใช้เป็นสัญลักษณ์ ในการสื่อแสดงความหมายของการสร้างผ่านรูปทรงของ “ตุ๊กตาหมี”

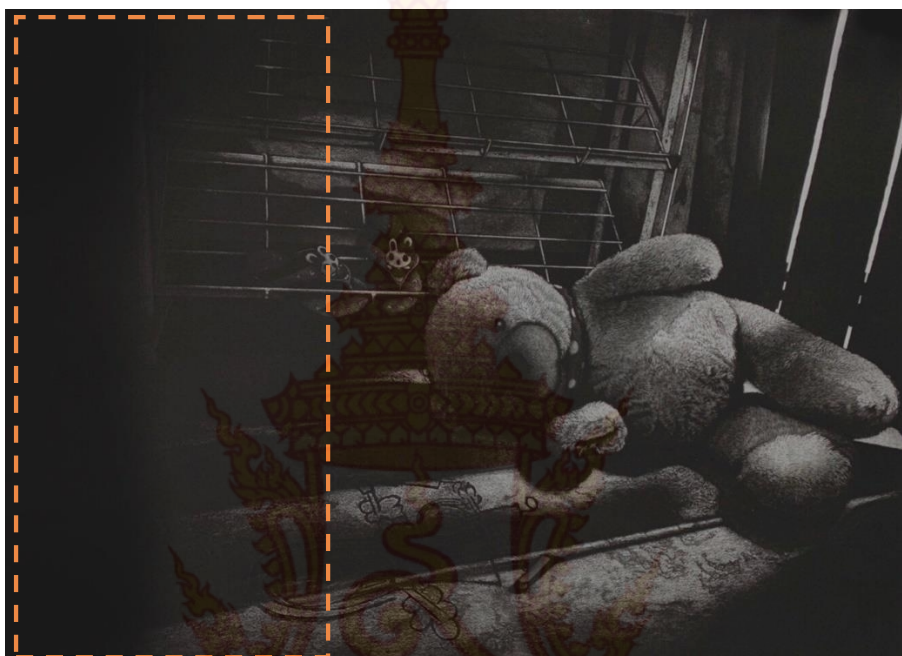
ภาพที่ 26 : ภาพแสดงทัศนธาตุรูปทรง (Form)

ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

พื้นที่ว่าง (Space)

พื้นที่ว่างภายในผลงาน มีบทบาทสำคัญในการเล่าเรื่องราว การสร้างอารมณ์เพื่อให้สอดคล้องตามแนวความคิดหลัก การสร้างบรรยากาศในความมืด ภายในพื้นที่ว่าง จะประกอบด้วยร่องรอยที่ถูกกระทำในอดีต รวมถึงแสงเงา เพื่อให้พื้นที่ว่างบอกเล่าเรื่องราวและบรรยากาศได้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 27 : ภาพแสดงทัศนธาตุพื้นที่ว่าง (Space)

ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

พื้นผิว (Texture)

การสร้างพื้นผิวภายในผลงาน เพื่อบ่งบอกลักษณะภายนอกของวัตถุที่สามารถมองเห็นหรือสัมผัสได้ พื้นผิวที่สามารถก่อให้เกิดความรู้สึกในลักษณะต่าง ๆ เช่น ความหยาบ ละเอียด มันวาว ด้าน ขรุขระ ฯลฯ รวมถึงระยะของมิติ ที่เกิดจากการทับซ้อนของค่าน้ำหนัก ที่ช่วยสร้างพื้นผิวให้เสมือนจริง เพื่อให้พื้นผิวของผลงานเหมือนจริงมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 28 : ภาพแสดงทัศนธาตุพื้นผิว (Texture)
ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

สีและบรรยากาศ (Color and Atmosphere)

โดยการเลือกใช้โทนสี ขาว เทา ดำ เป็นการตอบสนอง ตามแนวความคิดของการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อให้มีความสอดคล้องกับแนวความคิดหลักมากที่สุด โดยกำหนดค่าน้ำหนักอ่อน – แก่ ที่ไล่เฉดน้ำหนักในหลายระดับ ที่ให้อารมณ์ความรู้สึกถึงความเป็นอดีต การถูกทอดทิ้ง ซึ่งทำให้บรรยากาศภายในงานหม่นหมอง

ภาพที่ 29 : ภาพแสดงทัศนธาตุสีและบรรยากาศ (Color and Atmosphere)

ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

วิธีและขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงาน

ขั้นตอนการเตรียมแม่พิมพ์สังกะสี

เตรียมแม่พิมพ์สำหรับล้างทำความสะอาดเรียบร้อยแล้ว โดยใช้กระดาษทรายน้ำขัดระนาบเดียวกัน ให้ทั่วผิวของแม่พิมพ์ ด้วยกระดาษทรายเบอร์ละเอียดเริ่มต้นจากเบอร์ 800, 1,000, 1,500 ซึ่งใช้กำจัดสิ่งสกปรก เพื่อช่วยให้วานิชดำสามารถยึดเกาะบนผิวของแม่พิมพ์ได้ดียิ่งขึ้น ตามด้วยน้ำเปล่าให้ทั่วผิวแม่พิมพ์ โดยใช้ผ้ามือถูวนให้ทั่ว ตามด้วยเครื่องเป่าลมร้อน เพื่อทำให้ผิวของแม่พิมพ์แห้งสนิทใช้แปลงขนนุ่มทาเคลือบพื้นผิวแม่พิมพ์ด้วยวานิชดำ ที่ผสมน้ำมันสน ทินเนอร์ ในอัตราส่วนที่เหมาะสม ไม่เหนียว หรือเหลวจนเกินไป ทาวานิชดำให้ทั่วโดยทาในระนาบเดียวกัน พักไว้จนวานิชดำแห้งสนิท

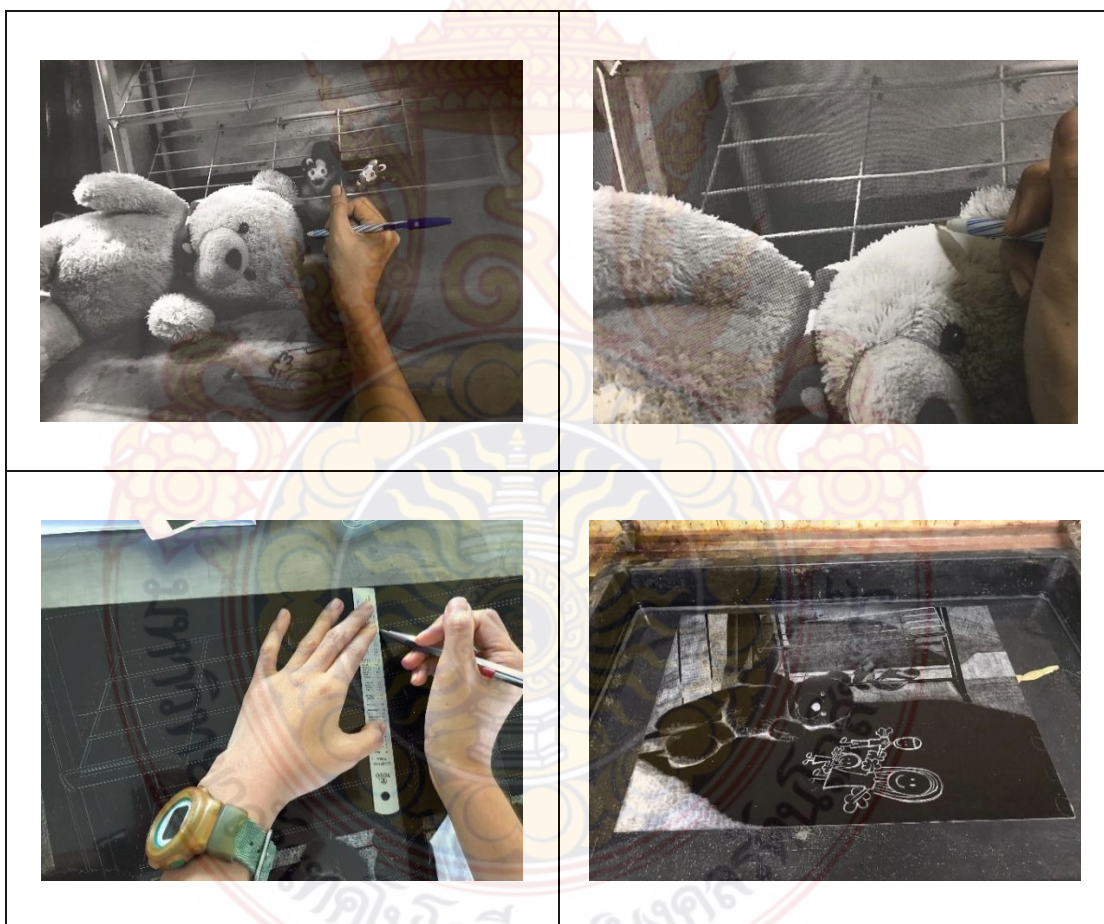
ภาพที่ 30 : ภาพขั้นตอนการสร้างพื้นผิว

ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

ขั้นตอนการสร้างแม่พิมพ์

เมื่อนานิชดำแห้งสนิทดีแล้ว นำภาพร่างที่ขยาย มาวางทาบบนผิวแม่พิมพ์ ในด้านที่ทาวานิชดำ ยึดมุมแต่ละด้านด้วยเทปหรือเทปนิตโต้ เพื่อไม่ให้แบบร่างขยับ ใช้ปากกาถูกลิ้นคัดลอกวางลายที่อยู่ ในภาพร่าง รวบถึงน้ำหนัก แสงเงา ภายในงานด้วยการขีดเขียน เพื่อกำหนดขอบเขตของวัตถุภายใน ด้วยเส้น เมื่อคัดลอกทั้งหมดเสร็จให้นำภาพร่างออก และใช้เหล็กปลายแหลม (Needle) คัดลอก ตามรอยเดิมของปากกาถูกลิ้นทั้งหมด ขูดขีดไปตามร่องรอย รวมถึงการสร้างค่าน้ำหนักด้วยการสาน เส้นไปมา ด้วยวิธีการวาดเส้น เมื่อทั้งหมดเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว โดยกำหนดวิธีการแช่คือ 5 นาที 15 นาที และ 30 นาที ยกตัวอย่าง เช่น ครบ 5 นาที จะนำแม่พิมพ์ขึ้นจากน้ำกรด และล้างด้วยน้ำเปล่า สะอาด เป่าลมร้อนให้แห้งทุกครั้ง นำวานิชดำทาเคลือบส่วนที่ไม่ต้องการให้น้ำกรดกัดผิวแม่พิมพ์ ทั้ง ให้ไว้แห้ง แล้วจึงนำไปแช่น้ำกรดครั้งต่อไปจนครบ 3 ครั้ง ซึ่งน้ำกรดที่ใช้กับแม่พิมพ์โลหะเรียกว่า กรด ไนตริกหรือดินประสิว ผสมในอัตราส่วน 1 : 30 (กรดไนตริก 1 ส่วน น้ำเปล่า 30 ส่วน)

ภาพที่ 31 : ภาพขั้นตอนการคัดลอกลายเส้นจากภาพร่างต้นแบบ (Sketch)

ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

ภาพที่ 32 : ภาพขั้นตอนการผสมน้ำกรดไนตริก
ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

ขั้นตอนการสร้างพื้นผิว

โดยใช้เศษผ้าชุบน้ำมันสน เพื่อละลายวานิชดำออกจากบริเวณผิวของแม่พิมพ์ ที่จะต้องทำพื้นผิว โดยนำเศษของดินสอไขละลายด้วยน้ำมันสนและ ทินเนอร์ ใช้พู่กันทาบริเวณพื้นผิวที่ต้องการ รอยนแห้งติดกับผิวของแม่พิมพ์ และเทคนิคสีอะคริลิก เช่นเดียวกัน นำแม่พิมพ์ไปแช่น้ำกรด โดยกำหนดเวลาในการแช่ที่ 15 นาที, 30 นาที และล้างแม่พิมพ์ด้วยน้ำมันสน ทินเนอร์ เพื่อทำความสะอาดผิวของแม่พิมพ์ ตามด้วยน้ำยาล้างจานกำจัดสิ่งสกปรกออก เป่าด้วยลมร้อนให้ผิวของแม่พิมพ์แห้งสนิทเป็นอันเสร็จ

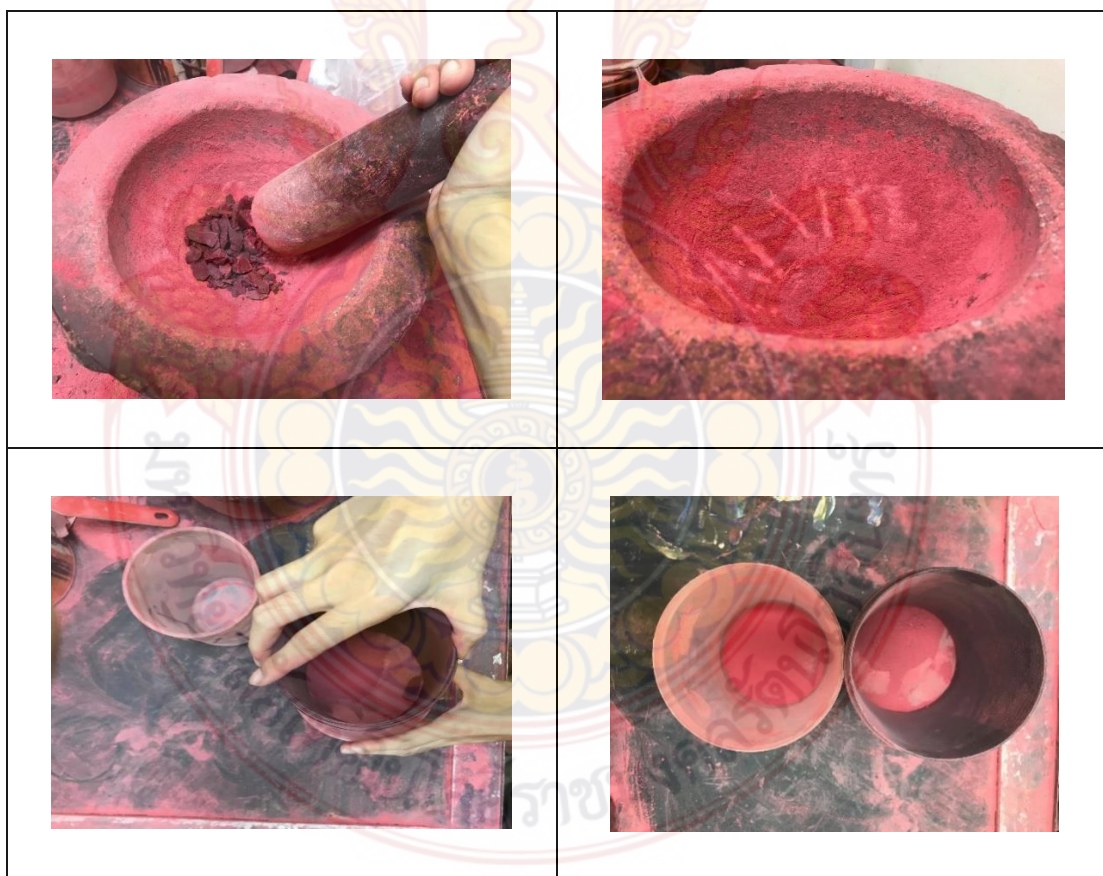

ภาพที่ 33 : ภาพขั้นตอนการทำพื้นผิว
ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

ขั้นตอนการสร้างค่าน้ำหนัก เทคนิคการโรยด้วยผงเลือดมังกร (Aquatint)

นำก้อนเลือดมังกรมาบด โดยใช้ครกบดให้ละเอียดจนกลายเป็นผง กรองผงเลือดมังกรโดยใช้ผ้าสกีนเบอร์ละเอียด (เบอร์ 120) เพื่อคัดกรองฝุ่นและสิ่งเจือปนออกให้มากที่สุด เตรียมแม่พิมพ์ที่ล้างทำความสะอาดตามวิธีที่กล่าวไว้ตอนต้น วางแม่พิมพ์ลงบนไม้กระดาน เพื่อความสะดวกในการเคลื่อนย้ายแม่พิมพ์ นำผงเลือดมังกรเข้าตู้เพื่อเป่าลม เพื่อให้ผงเลือดมังกรลอยขึ้นสู่บรรยากาศ เปิดตู้เพื่อเอาแม่พิมพ์เข้าตู้ ปิดเพื่อให้ผงเลือดมังกรเกาะบนผิวแม่พิมพ์ จับเวลาครั้งที่ 1 คือ 40 นาที ครั้งที่ 2, 3 คือ 20 นาที หรือดูตามความเหมาะสมของผิวของแม่พิมพ์ ยกตัวอย่างเช่น ครั้งที่ 1 เวลาครบตามที่กำหนด นำแม่พิมพ์ออกจากตู้ เพื่อเคลียร์ผงเลือดมังกร ให้อยู่ในจุดเดียวกัน รวบถึงการเติมผงเลือดมังกร ปิดตู้และเป่าลมเข้าตู้ 5 – 10 วิ จึงเปิดตู้เพื่อเอาแม่พิมพ์เข้าตู้ ปิดและจับเวลาจนครบตามที่ต้องการ ยกแม่พิมพ์อย่างเบามือ เพื่อไม่ให้ผงเลือดมังกรกระเด็นหรือเคลื่อน เมื่อผงเลือดมังกรมีอัตราส่วนที่เหมาะสมแล้ว วางลงบนเตาอย่างไฟฟ้า เพื่อให้ผงเลือดมังกรยึดติดเกาะบนผิวของแม่พิมพ์ ปล่อยให้ทั่วทั้งแม่พิมพ์ ยกไปพักให้แม่พิมพ์เย็นตัวเป็นอันเสร็จสิ้นขั้นตอนการทำเทคนิคการโรยผงเลือดมังกร (Aquatint)

ภาพที่ 34 : ภาพขั้นตอนเตรียมผงเลือดมังกร
ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

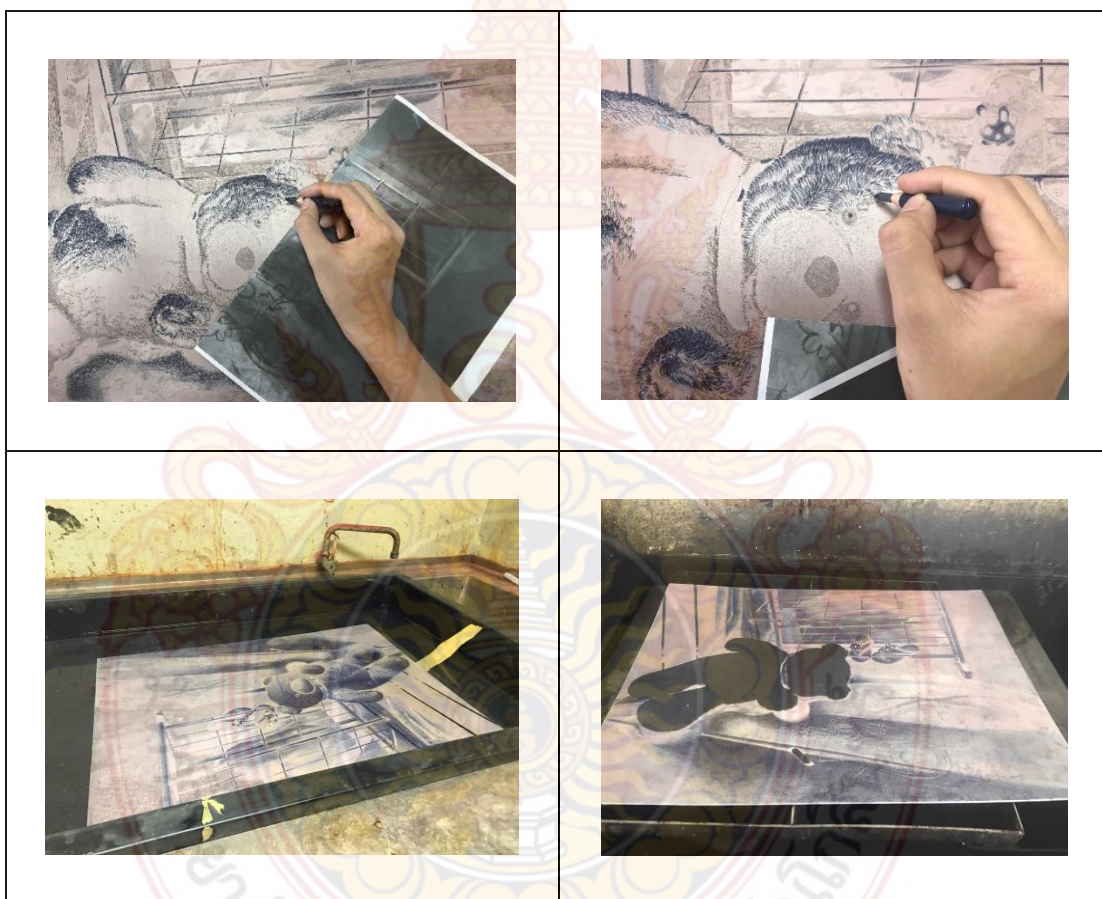
ภาพที่ 35 : ภาพขั้นตอนการทำเทคนิคอะควาทินท์ (Aquatint)

ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

ขั้นตอนการสร้างค่าน้ำหนัก

การเขียนค่าน้ำหนักด้วยดินสอไข ดินสอไขเป็นตัวกั้นน้ำกรด เพื่อไม่ให้กัดเซาะส่วนที่ต้องการน้ำหนัก ขาว เทา ดำ ส่วนที่ไม่ต้องการให้น้ำกรดกัดสามารถปิดวานิชดำได้เลย เนื่องจากวานิชดำจะเป็นตัวปิดกั้นน้ำกรดที่แน่นหนามากกว่าดินสอไข น้ำกรดที่ใช้เป็นอัตราส่วน 1 : 30 โดยการเขียนดินสอไข ทำให้เกิดน้ำหนักที่ต้องการ หลังจากการแช่น้ำกรดต้องล้างแม่พิมพ์ด้วยน้ำสะอาด ทั้งด้านหน้า และด้านหลัง ทุกครั้งหลังแช่ด้วยน้ำกรด เมื่อเขียนค่าน้ำหนักด้วยดินสอไขเรียบร้อยแล้ว ล้างแม่พิมพ์ในวิธีที่เคยกล่าวไว้ นำแม่พิมพ์ตะโฆะขอบ เพื่อไม่ให้รอยของขอบขึ้นบนผ้าสักหลาด หรืออาจจะทำให้กระดาษสำหรับพิมพ์ขาดได้ และง่ายต่อการเช็ดขอบของแม่พิมพ์ เมื่อครบทั้ง 4 ด้าน ให้นำแม่พิมพ์ไปล้าง เพื่อนำเศษของแม่พิมพ์ออกจากผิวของแม่พิมพ์ เป่าลมร้อนให้แห้ง

ภาพที่ 36 : ภาพแสดงขั้นตอนการสร้างค่าน้ำหนักด้วยดินสอไข

ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

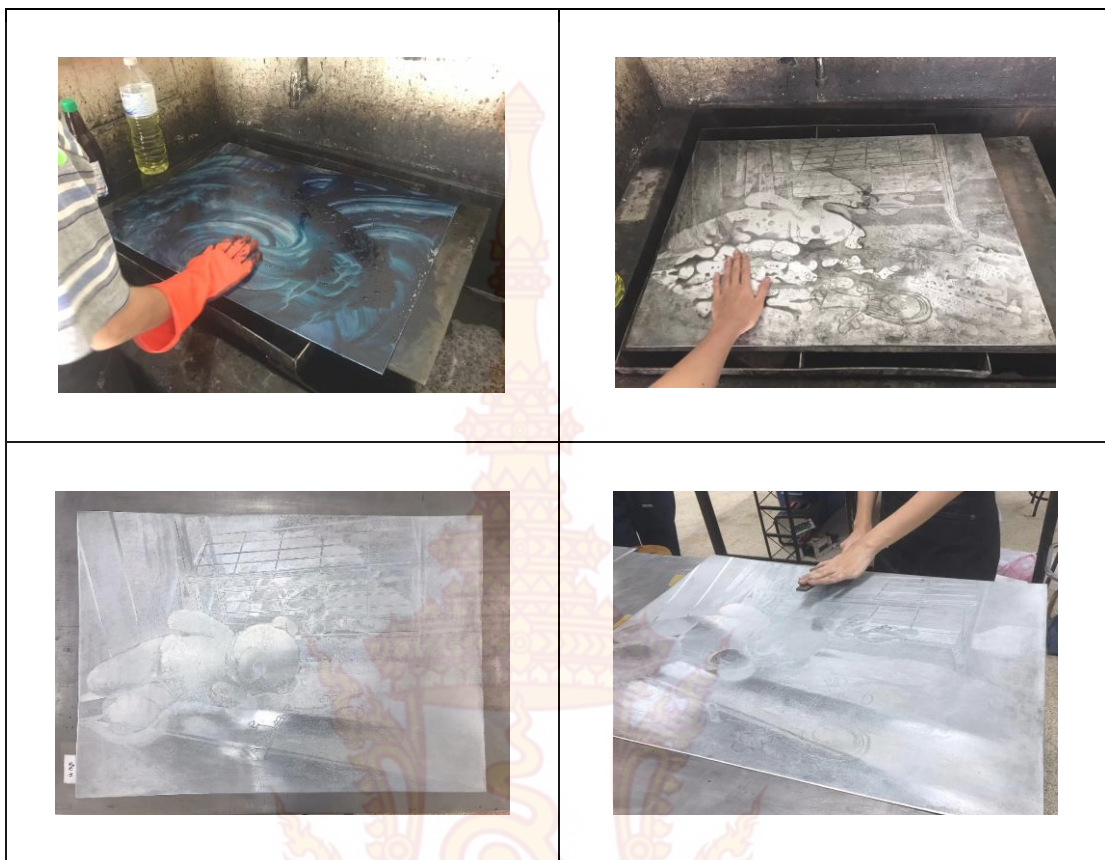

ภาพที่ 37 : ภาพแสดงค่าน้ำหนักเทคนิคอะควาทินท์ (Aquatint)
ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

ตารางค่าน้ำหนักเทคนิคโรยผงเลือดมังกร (Aquatint)

ครั้งที่	เวลา / นาที	เวลารวมในแต่ละครั้งที่กัดกรด
1	0.03	0.03
2	0.03	0.06
3	0.06	0.12
4	0.12	0.24
5	0.24	0.48
6	0.24	1.08
7	0.30	1.38
8	0.30	2.08
9	1.00	3.08
10	1.00	4.08
11	1.00	5.08
12	2.00	7.08
13	2.00	9.08
14	5.00	14.08
15	10.00	20.08

ภาพที่ 38 : ภาพขั้นตอนการเตรียมแม่พิมพ์
ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

ขั้นตอนการทำขึ้นกระดาษสำหรับพิมพ์ผลงาน

ใช้แผ่นพลาสติกใสมาวางรองไว้ด้านล่าง นำกระดาษสำหรับพิมพ์ (กระดาษฟาเบียโน) มาหมักด้วยน้ำเปล่า โดยฉีดย่นจากกระบอกแรงดันให้ทั่วทั้งสองด้าน เพื่อให้น้ำซึมเข้าสู่เนื้อกระดาษ ปิดแผ่นพลาสติกใส่ทับเพื่อเก็บความชื้นและไม่ให้อากาศเข้าไป ทิ้งไว้ 30 นาที หรือนานมากกว่านั้น ยิ่งนานกระดาษจะมีความชื้นและสามารถดึงหมึกพิมพ์ได้ดี เมื่อแม่พิมพ์พร้อมสำหรับการพิมพ์แล้ว ให้นำกระดาษบุรูปมาซับน้ำออกจากกระดาษสำหรับพิมพ์ ให้ได้มากที่สุดเหลือไว้แค่ความชื้น ม้วนกระดาษเพื่อจ่ายตอนการเคลื่อนย้าย เพราะกระดาษที่โดนน้ำจะมีความอ่อนตัวและขาดได้ง่าย นำไปวางบนแม่พิมพ์ เพื่อเตรียมเข้าสู่ขั้นตอนการพิมพ์ด้วยแท่นพิมพ์โลหะ

ภาพที่ 39 : ภาพขั้นตอนการทำขึ้นกระดาษ

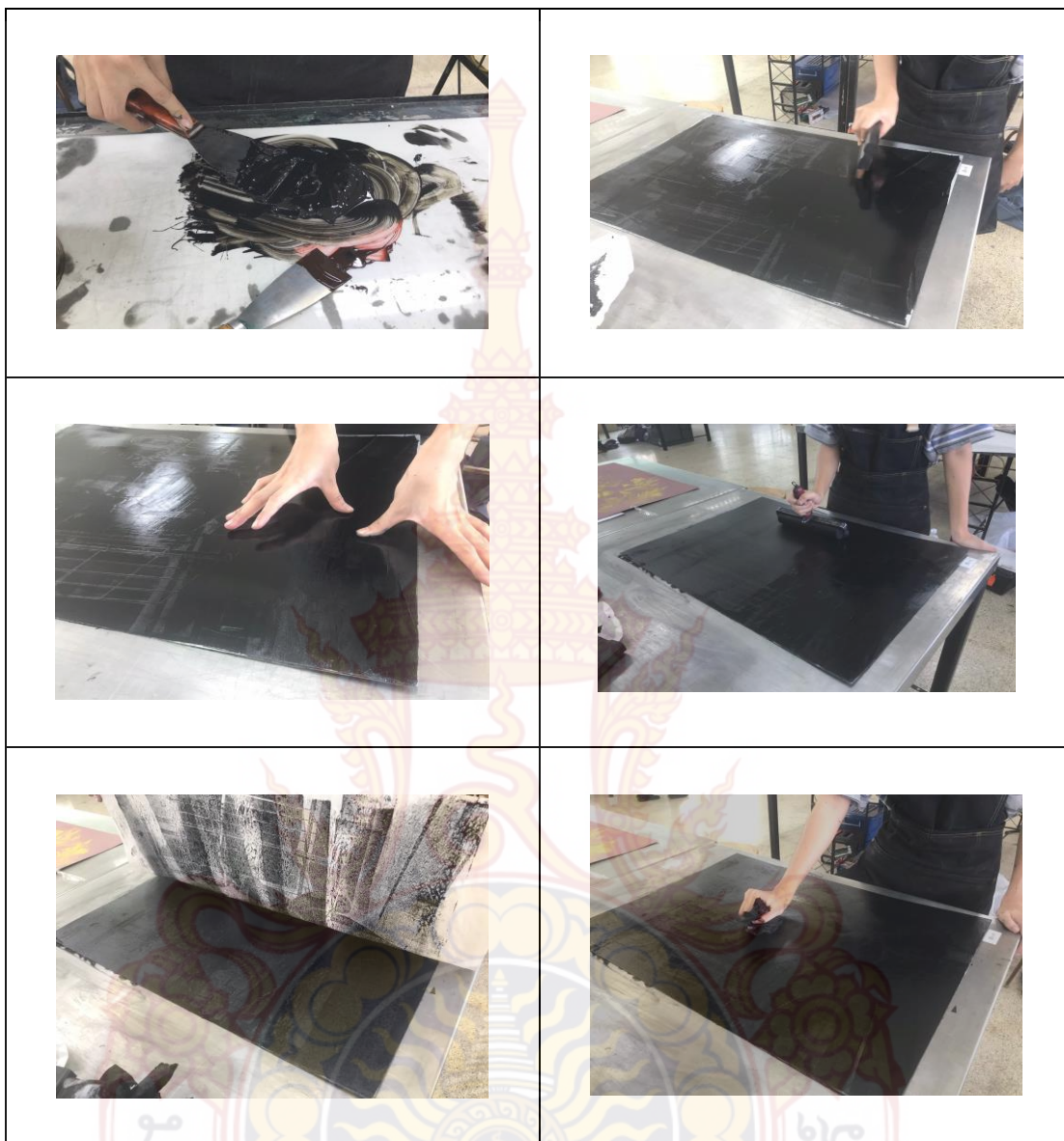
ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

ขั้นตอนการพิมพ์ผลงาน

เตรียมหมึกพิมพ์และอุปกรณ์ต่างๆ สำหรับพิมพ์ผลงานให้พร้อม ดังนี้ หมึกสำหรับพิมพ์ ลูกกลิ้ง ยาง, ยางปาด, ผ้าซับใน, กระดาษขรุขระ, กระดาษลอกลาย, เกียงสำหรับผสมหมึก, เริ่มต้นด้วยจากการอุดหมึกพิมพ์ให้ลงไปอยู่ในร่องหรือพื้นผิวของแม่พิมพ์ด้วยการใช้ยางปาด ปาดหมึกให้ทั่วผิวแม่พิมพ์ หรือใช้นิ้วมือช่วยอุดในส่วนที่ลึก ส่วนที่ยางปาดไม่สามารถเข้าถึงได้ ใช้ลูกกลิ้งยางออกแรงเล็กน้อยในการกด เพื่อให้เนื้อหมึกพิมพ์เสมอกัน ตามด้วยกระดาษขรุขระ เพื่อดึงหมึกส่วนเกินออก ม้วนผ้าซับในให้เป็นลักษณะคล้าย ๆ ลูกประคบ วนเป็นวงกลมเบา ๆ ให้ทั่วผิวแม่พิมพ์ ตามด้วยกระดาษลอกลายที่ตัดเรียบเรียบขนาดประมาณฝ่ามือ เช็คเบา ๆ เพื่อเอาเม็ดสีและฝุ่นออก เคลือบหมึกพิมพ์ด้วยกระดาษลอกลายให้เสมอกัน เพื่อไม่ให้หมึกส่วนเกินติดกระดาษสำหรับพิมพ์ตอนเข้าแทนพิมพ์ ใช้เศษผ้าชุบทินเนอร์ เช็คขอบของผลงาน เพื่อให้ขอบของแม่พิมพ์สะอาดสวยงาม นำแม่พิมพ์วางบนแท่นโลหะสำหรับพิมพ์ ตามด้วยกระดาษฟาเปียโน 1 แผ่น กระดาษขรุขระ 2 แผ่น ผ้าสักหลาดปิดทับด้านบนบนสุด ปรับแทนพิมพ์น้ำหนักแทนพิมพ์เท่ากันทั้งสองข้าง หมุนลูกกลิ้งแทนพิมพ์ให้เคลื่อนที่จากด้านหนึ่งไปสู่อีกด้านหนึ่ง เพื่อให้หมึกพิมพ์ที่อยู่ในพื้นผิวถูกกระดาษฟาเปียโน ดูดซับหมึกออกและมาติดอยู่บนกระดาษฟาเปียโน คลายแทนพิมพ์ นำผ้าสักหลาด กระดาษขรุขระ และตามด้วยกระดาษฟาเปียโนเป็นอันเสร็จขั้นตอนการพิมพ์ เตรียมไม้กระดานและทำความสะอาดให้เรียบร้อย นำกระดาษฟาเปียโนที่ผ่านการพิมพ์ด้วยแท่นโลหะเรียบร้อยแล้ว มาวางบนไม้กระดาน นำกระดาษกาวน้ำ ฉีดน้ำให้ทั่วด้านที่เป็นกาว นำมาติดขอบกระดาษ โดยไล่ตามขอบของกระดาษจนครบทั้ง 4 ด้าน ใช้เศษผ้าสะอาดลูบกระดาษกาวน้ำ เพื่อให้มั่นใจว่ากระดาษกาวน้ำติดไม้กระดาน ทิ้งไว้ให้แห้ง 1 – 2 วัน

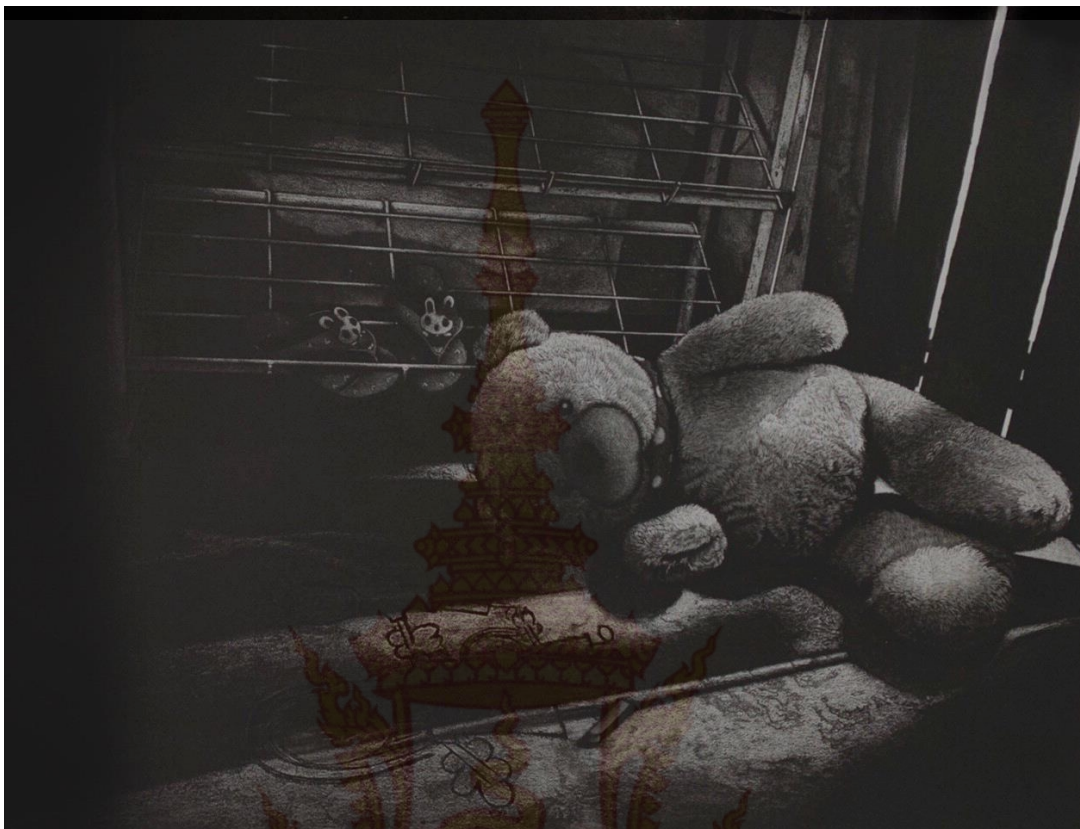
ภาพที่ 40 : ภาพขั้นตอนการอัดหมึกพิมพ์

ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

ภาพที่ 41 : ภาพขั้นตอนการพิมพ์ด้วยแท่นพิมพ์โลหะ
ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

ภาพที่ 42 : ภาพผลงานสมบูรณ ผลงานชื่อ “Relation does (not) exist no. 2”

เทคนิค : ภาพพิมพ์โลหะ (Etching)

ขนาด : 50 x 70 เซนติเมตร

ปีที่สร้าง : พ.ศ. 2564

ที่มา : ข้อมูลจากผู้เขียน

